

Anoopam
Mission

॥ સ્વામિશ્રીજી ॥

જીભિગિર્જર

જે બ્રહ્મને જાણે તે પરમને પામે
મે ૨૦૨૫ * વર્ષ ૪૦ * અંક ૨

હેત અનંત જનનીસમ કરનારા,
ભક્તોને હૃદયે વસનારા...

બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરુદેવ યોગીજી મહારાજને
૧૩૩મા પ્રાગટ્યમંગલે ભાવભરી વંદના !

ભારતીય ઋતુ વ્યવસ્થામાં વૈશાખ અને જેઠ માસમાં સૂર્યદેવ સોળે કળાએ ખીલીને ભારતની ધરતી પર પોતાનાં તેજ, ઊર્જા અને ઉષ્માના તીવ્ર અનુભવ કરાવે છે. સાથે સાથે આ બંને માસમાં અનેક દિવ્ય ઉત્સવો અને સ્મૃતિપર્વો પણ ઉજવાય છે. આ વર્ષે ૧૨મી મે-વૈશાખ સુદ પૂનમે શ્રી બુદ્ધ જયંતી છે, વૈશાખ વદ પાંચમે અનાદિ મહામુક્ત શ્રી ગોપાળાનંદ સ્વામીનો નિર્વાણદિન છે. વૈશાખ વદની અપરા એકાદશી-૨૩ મેના રોજ બ્રહ્મસ્વરૂપ પરમ પૂજ્ય હરિપ્રસાદ સ્વામીજીની જન્મજયંતી, વૈશાખ વદ બારશ ૨૪ મેના રોજ બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરુદેવ પરમ પૂજ્ય યોગીજી મહારાજની જન્મજયંતી, ૨૮મી મેના રોજ બ્રહ્મસ્વરૂપ પરમ પૂજ્ય પપ્પાજીના મહાનિર્વાણનો શાશ્વત સ્મૃતિદિન, ૧લી જૂનના રોજ ગુણાતીત સમાજની સ્થાપના તથા પરમ પૂજ્ય પપ્પાજી મહારાજનો સ્વરૂપાનુભૂતિ દિન, જેઠ સુદ-દશમે પાંચમી જૂનના રોજ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનના સ્વધામગમનનો શાશ્વત સ્મૃતિદિન, ૧૨મી જૂનના રોજ બ્રહ્મસ્વરૂપ પરમ પૂજ્ય કાકાજી મહારાજનો પ્રાગટ્યદિન અને માણાવદર સ્થિત શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ મંદિરજીના પાટોત્સવ મહાપર્વ સહિત વૈશાખ અને જેઠ માસમાં અનેક વ્રત-ઉત્સવો ઉજવાશે. આ સર્વ ઉત્સવ-પર્વે સૌ દિવ્ય ભગવદ્ સ્વરૂપોનાં શ્રીચરણે હૃદયના ભાવથી વંદન સાથે સાષ્ટાંગદંડવત્ પ્રણામ ધરીએ છીએ, અને તેઓની કૃપાશિષની યાચના કરીએ છીએ.

આ વર્ષે વૈશાખ સુદ ચતુર્થી જે બ્રહ્મસ્વરૂપ શ્રી શાસ્ત્રીજી મહારાજના મહાનિર્વાણની શાશ્વત સ્મૃતિતિથિ હતી, તે જ દિવસે ૧લી મેના રોજ નવી મુંબઈના ખારધર સ્થિત અનુપમ મિશનના ઉપાસના ધામમાં પ્રગટ શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ મંદિરજીમાં બિરાજમાન શ્રી મુક્ત અક્ષરપુરુષોત્તમ મહારાજ, સર્વ દેવતાઓ તથા ગુણાતીત સંત સ્વરૂપોની દિવ્ય મૂર્તિઓનો ૧૮મો પાટોત્સવ પણ અત્યંત ભક્તિભાવ સહિત ઉજવાયો. આ પાટોત્સવ મહાપર્વની ઉજવણી દરમિયાન સદ્ગુરુ પરમ પૂજ્ય અશ્વિનદાદાના પ્રત્યક્ષ સાંનિધ્યમાં સૌ સંતો અને ભક્તોને સ્વયં પ્રગટ ગુરુહરિ સંતભગવંત સાહેબજીની દિવ્ય ઉપસ્થિતિ તથા આશીર્વાદના અનુભવ થયા. ‘બ્રહ્મનિર્ઝર’નો આ અંક આપની અમીનજર હેઠળ હશે ત્યારે સુરત સ્થિત અનુપમ મિશનના ઉપાસના ધામમાં પ્રગટ મંદિરજીમાં બિરાજમાન શ્રી મુક્ત અક્ષરપુરુષોત્તમ મહારાજ, સર્વ દેવતાઓ તથા ગુણાતીત સંત સ્વરૂપોની દિવ્ય મૂર્તિઓનો ૧૮મો પાટોત્સવ પણ તેવી જ દિવ્યતાસભર ભક્તિ, સેવા, સત્સંગ અને પરમ આનંદ સાથે ઉજવાયો હશે.

મે માસમાં એક વિશિષ્ટ અને આધ્યાત્મિક ઉત્ક્રાંતિના શુભારંભનો દિવસ પણ આવે છે. આ દિવસ છે ૧૪મી મે ! આજથી ૫૯ વર્ષ પહેલાં - ૧૪મી મે ૧૯૬૬ના મહા મંગલકારી દિવસે વહેલી સવારે બ્રાહ્મમુર્તના સમયે અમદાવાદના શાહીબાગ વિસ્તારમાં સ્થિત શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ મંદિરજીના પ્રાંગણમાં બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરુદેવ યોગીજી મહારાજે પોતાની નાનકડી ઓરડીમાં ૨૫ વર્ષના યુવાન એવા પોતાના અત્યંત વહાલા શિષ્ય જશભાઈ (સાહેબજી)ને પોતાના પરમ દિવ્ય અમૃતપ્રેમમાં તરબોળ કરી આજ્ઞા રૂપી મંત્રદીક્ષા આપી ! બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરુદેવ પરમ પૂજ્ય યોગીજી મહારાજે કહ્યું, ‘સંસારમાં જશો નહીં, તમોને બધાને સાધુ બનાવવા છે ; પરંતુ, ભગવાં લૂગડાં નથી આપવાં, આનાં આ લૂગડે સાધુ બનાવવા છે. તમારાં સૌનાં હૃદય ભગવાં કરવાં છે !’

હજારો વર્ષોના વિશ્વના આધ્યાત્મિક ઇતિહાસમાં ભગવાનના તત્ત્વના ધારક કોઈ ગુણાતીત સાધુએ પોતાના શિષ્યને ભગવા હૃદયના સાધુની દીક્ષા આપી હોય તેવી ઘટનાની જાણ નથી. કેવળ પાંચ વાક્યો બોલી સનાતન ભારતીય આધ્યાત્મિક પરંપરામાં સંન્યાસ આશ્રમનો એક નવો માર્ગ ચીંધી બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરુદેવ યોગીજી મહારાજે સાહેબજીને આ માર્ગના જ્યોતિર્ધર બનાવ્યા, એટલું જ નહીં પરંતુ, તે પૂર્વે પત્રમાં લખીને આશીર્વાદ આપી સાહેબજીના દિવ્ય સ્વરૂપનાં પણ સૌને દર્શન કરાવ્યાં. જુલાઈ ૧૯૬૪માં લખેલા એક પત્રમાં બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરુદેવ યોગીજી મહારાજે સ્વહસ્તે લખ્યું,

ઉત્પત્તિના પાત્રને રૂપરૂપ બ્રહ્મજીને સ્વરૂપે જાહેર કરું

“(હે જશુભાઈ તમો સ્વામીના લાડીલા છો તો જે ધારશો તે થશે...)”.

બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરુદેવ યોગીજી મહારાજના આશીર્વાદનો દરેક શબ્દ એક નહીં, અનેકવાર સાકાર થયો છે. પછી તે નવી મુંબઈ સ્થિત ખારઘરમાં પ્રગટ શ્રી ઠાકોરજી મહારાજના મંદિરજીનું અસંભવ જણાતું નિર્માણ હોય, કે, સુરત સ્થિત શ્રી ઠાકોરજી મહારાજના મંદિરજીના પૂજારી સેવક સાધુ પૂ. કાનજીદાસજીના જીવનનાં અશક્ય જણાતાં દિવ્ય પરિવર્તન હોય. આ અને આવાં અનેક માનવીય શક્તિ અને સમજની દૃષ્ટિએ અસંભવ કાર્યો બ્રહ્મસ્વરૂપ યોગીજી મહારાજના આશીર્વાદના પ્રતાપે પ્રગટ ગુરુદરિ સંતભગવંત સાહેબજીના સંકલ્પ-પ્રાર્થનાની શક્તિ અને પ્રભુનાં ઐશ્વર્ય-પ્રતાપથી સંભવ થયાં છે. આપણાં સર્વ મંદિરજીનાં પાટોત્સવ મહાપર્વોના વિશેષ પ્રસંગોએ હવે સમય આવ્યો છે કે આજની ઊછરતી પેઢીને બ્રહ્મસ્વરૂપો ગુરુદરિ શાસ્ત્રીજી મહારાજ અને યોગીજી મહારાજનાં દિવ્ય કાર્યોની અને પ્રગટ ગુરુદરિ સંતભગવંત સાહેબજી દ્વારા જે અલૌકિક અને અદ્ભુત રીતે ગુરુદેવનાં એ દિવ્ય કાર્યો વહેતાં રહ્યાં છે તેના પ્રેરણાદાયી ઇતિહાસની ઝાંખી કરાવીએ અને આ ઝાંખીનાં દર્શન દ્વારા શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાન, અનાદિ અક્ષરબ્રહ્મ શ્રી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અને શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ ઉપાસનાના વૈજ્ઞાનિક સનાતન આધ્યાત્મિક માર્ગના મહિમાના પણ પરિચય કરાવીએ.

પ્રાર્થના છે : હે પ્રભુ ! હે સર્વ ગુણાતીત સંતસ્વરૂપો ! હે પ્રગટ ગુરુદરિ સંતભગવંત સાહેબજી ! શ્રી ગુરુઆજ્ઞા મહિમા પર્વના આ વર્ષે આપની જ કૃપાથી આપના યથાર્થ સ્વરૂપ ઓળખી, આપનો યથાર્થ મહિમા સમજી આપની આજ્ઞાને પ્રામાણિકપણે યથાર્થરૂપે અમારાં જીવનઆચરણ બનાવીએ અને તે દ્વારા જે વંદન અર્પણ કરીએ, આપનાં જે દર્શન કરીએ તે જ યથાર્થ ગુરુવંદન અને સાચાં ગુરુદર્શન ગણાશે.

~ સ્વા. મ. ~ સાધુ મનોજદાસ

૬ માહાત્મ્યસભર
વાણી સદા...

નિશ્ચય ? તો વિશ્વાસ થાયકે, આ જ મારા કલ્યાણદાતા છે, એમના આધારે જ મારું જીવન છે અને તેઓ જ મને સુખી કરશે ; એવો વિશ્વાસ હોય તો એમના માટે પ્રેમ અંદરથી છૂટે.

ઘણા છોકરાઓ સચિન તૈંદુલકરને મળ્યા પણ નથી, તો પણ તૈંદુલકરનો ફોટો રૂમમાં રાખે. એ આવીને ખબર પણ ના પૂછે કે, ‘તમે કેમ છો ? મજામાં છો ?’ અને જો પૂછે તો તમે ખુશ થઈ જાવ કે અદ્ધર ચાલો, ઓહો, તૈંદુલકરે મારી ખબર પૂછી ! તૈંદુલકરને પણ ખબર નહીં હોય કે, તમે એનો ફોટો રાખો છો કે તમે કોણ છો ? તોય એના માટે તમને પ્રેમ છે તો એનો ફોટો રાખો છો. એની વાત કરવાનું કહીએ તો તેણે કેટલી સદી મારી ને કેટલા બોલરોની બોલિંગ છોડાવી દીધી તેનાં ઘડાઘડ બધાં સ્ટેટિસ્ટિક્સ આપવા માંડીએ. એના પર એક વિશ્વાસ છે કે, એ બહુ જવાબદારીપૂર્વક રમનાર છે, ક્રિકેટની રમતને સમર્પિત થયેલો છે, ક્રિકેટ દ્વારા દેશનું નામ વિશ્વમાં રોશન કર્યું છે અને ગમે તેવી પરિસ્થિતિમાં, ગમે તેવા સંજોગોમાં પણ એ બેટિંગ કરવા આવે તો સામી ટીમ એની ઉપર હાવી ના થઈ જાય એવી અદ્ભુત એનામાં ટેકનિક છે. એની રમત ઉપર માણસને વિશ્વાસ છે અને એ વિશ્વાસને લઈને એના પર પ્રેમ પ્રગટે છે. એમ, સત્પુરુષમાં વિશ્વાસ હોય, ભગવાનમાં વિશ્વાસ હોય તો એક વિશ્વાસે કરીને એમના માટે પ્રેમ ઉભરાય.

અને બીજું, માહાત્મ્ય સહિત નિશ્ચય ! તેઓ સર્વોપરી છે, સર્વ અવતારના અવતારી છે, સર્વના કારણ છે એવું એમનું અપરંપાર માહાત્મ્ય ! તેઓ કેવા મોટા છે અને મને મુખોમુખ મળ્યા ! એવા પ્રભુનો મને આશરો થયો ! એવું માહાત્મ્ય હોય તો આપોઆપ એમના પર હેત ઊભરાય, હેત થાય ! ને વિશ્વાસ હોય કે, તેઓ મારા કલ્યાણદાતા છે.

મુક્તાનંદ સ્વામીએ પ્રશ્ન પૂછ્યો જે, ‘હે મહારાજ ! ભગવાનને વિષે અસાધારણ પ્રેમ થાય તેનું શું કારણ છે ?’ પછી શ્રીજી મહારાજ બોલ્યા જે, ‘એક તો ભગવાનનો વિશ્વાસ હોય જે, ‘આ મને મળ્યા છે તે નિશ્ચય જ ભગવાન છે,’ તથા આસ્તિકપણું હોય, તથા ભગવાનનાં જે ઐશ્વર્ય તેને જાણે જે, ‘આ ભગવાન છે તે બ્રહ્મમહોલ, ગોલોક, શ્વેતદ્વીપ એ આદિક સર્વે ધામના પતિ છે તથા અનંત કોટિ બ્રહ્માંડના પતિ છે તથા સર્વના કર્તા છે,’ અને પુરુષ, કાળ, કર્મ, માયા, ત્રણ ગુણ, ચોવીસ તત્ત્વ, બ્રહ્માદિક દેવ એ કોઈને આ બ્રહ્માંડના કર્તા જાણે નહીં, એક ભગવાન પુરુષોત્તમને જ કર્તા જાણે અને સર્વના અંતર્યામી જાણે. એવી રીતની સમજણે સહિત જે પ્રત્યક્ષ ભગવાનના સ્વરૂપને વિષે નિશ્ચય તે જ પરમેશ્વરને વિષે અસાધારણ સ્નેહનું કારણ છે.’

મુક્તાનંદ સ્વામીએ પ્રશ્ન પૂછ્યો, ‘અસાધારણ પ્રેમનું કારણ શું ?’ ‘અસાધારણ’ શબ્દ વાપર્યો છે-સાધારણ નહીં. એમના સિવાય રહી જ ના શકાય, એમનાં દર્શન ગમે, એમની પાસે બેસવું ગમે, એમની પાસે જવું ગમે એ અસાધારણ પ્રેમ હોય એનું લક્ષણ છે. બાકી તો, ‘ઠીક છે, મળી જાય તો દર્શન કરીશું, નહીં તો આવતા રહીશું. બેઠા છીએ, આવે તો ઠીક છે, અહીં થઈને જાય તો મળી લઈશું.’ એવું હોય એને અસાધારણ પ્રેમ ના કહેવાય. દોડી દોડીને જાય, દર્શન ના થાય તો ગમે નહીં, એમના વગર રહેવાય નહીં, એમની વાત સાંભળ્યા વગર ચેન ના પડે એવું અસાધારણ હેતુ થાય એનું કારણ શું ? એમ મુક્તાનંદ સ્વામી પૂછે છે. અને ખરેખર એવું હેતુ થાય એ જ ઈન્દ્રિયો-અંતઃકરણના ભાવોને બદલે છે, આંતરિક રૂપાંતરણ થાય છે. તો મહારાજ બતાવે છે - વિશ્વાસ અને નિશ્ચય ! કેવો

એમના આશરે કરીને, એમના થકી જ મારું કલ્યાણ છે એવો દૃઢ વિશ્વાસ હોય તો એમની સાથે અસાધારણ હેત થાય. વિશ્વાસ અને માહાત્મ્યયુક્ત નિશ્ચય-એ બે હોય તો ભક્તને અસાધારણ હેત પ્રગટે છે.

શ્રી કૃષ્ણ ભગવાન આમ ગોવાળિયા જ કહેવાતા, પણ એ ગોવાળિયા નથી. ભલે ગાયો ચરાવે છે, આપણી સાથે ડંગોરો લઈને ફરે છે, આપણે જેમ ગાયોને બુચકારીએ છીએ એમ ગાયોને બુચકારે છે; પણ એ સ્વયં પ્રભુ છે. એમના આશરે રહેવાથી આપણું કલ્યાણ થશે. એમની સ્મૃતિથી આપણો ભાવ બદલાશે; એવું માહાત્મ્ય ગોપીઓને હતું તો શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની સ્મૃતિ કરવાથી ગોપીઓ બદલાઈ ગઈ. એટલે એક વિશ્વાસ, બીજું માહાત્મ્ય સહિત નિશ્ચય. નિશ્ચય હોય છે પણ માહાત્મ્ય નથી હોતું એટલે ઢીલા પડી જવાય છે. માહાત્મ્ય નથી એનું કારણ ? સ્વાધ્યાય નથી, કથાવાર્તા નથી. જે લોકો કથાવાર્તામાં રૅચ્યુલર આવે છે, બેસે છે, ‘વચનામૃત’ વાંચે છે, ‘સ્વામીની વાતો’ વાંચે છે એને માહાત્મ્ય અંદરથી વધતું જ જશે, ખ્યાલ નહીં આવે પણ માહાત્મ્ય વધશે. સેવાઓ બહુકરીએ પણ જો માહાત્મ્ય ના હોય તો એ સેવાઓ કંટાળાજનક બની જાય. સેવાઓ અહંકાર પણ વધારી દે. સેવાઓ ઝગડાનું કારણ પણ બની જાય. પણ જો માહાત્મ્ય હોય તો એ સેવા દાસત્વભક્તિ વધારે ને તો ભગવાનની પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત થતાં આપણા દેહનો ભાવ ઓગળતો જાય.

પછી વળી મુક્તાનંદ સ્વામીએ પૂછ્યું જે, ‘એવો ભગવાનનો મહિમા પણ જાણતો હોય અને અસાધારણ હેત ન થાય તેનું શું કારણ છે?’ પછી શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે, ‘જો એ ભગવાનનો આવો મહિમા જાણે છે તો એને ભગવાનને વિષે અસાધારણ હેત છે પણ એ જાણતો નથી. જેમ હનુમાનજીમાં અપાર બળ હતું પણ કોઈકના જણાવ્યા વિના જણાણું નહીં. અને જેમ પ્રલંબાસુર બળદેવજીને લઈ ચાલ્યો ત્યારે પોતામાં બળ તો અપાર હતું પણ પોતે જાણતા ન હતા. પછી જ્યારે આકાશવાણીએ કહ્યું ત્યારે જાણ્યું. તેવી રીતે એ ભક્તને ભગવાનને વિષે અસાધારણ પ્રીતિ તો છે પણ જણાતી નથી.’

‘એને માહાત્મ્ય હોય તો પણ હેત ના હોય એનું કારણ શું છે ?’ મુક્તાનંદ સ્વામીએ પ્રશ્ન પૂછ્યો. આપણને બધાને હેત છે એટલે તો આવ્યા છીએ, પણ ઘણાંનું જણાતું નથી અને ઘણાંનું જણાય છે-એ પોતાના અંગ ઉપર આધાર રાખે છે. જેને પ્રીતિનું-પ્રેમનું અંગ હોય એનું હેત દેખાય. આંસુડાં પાડે, ખોયા ખોયા ફરે. પણ, સમજણવાળો હોય-બુદ્ધિપ્રધાન હોય એને માહાત્મ્ય હોય પણ દેખાય નહીં. અને સેવકો-દાસત્વભક્તિથી સેવા કર્યા કરતા હોય, તો તેઓ સેવા શાથી કરતા હોય ? અસાધારણ હેત છે એટલે ફરે છે.

હનુમાનજીનો દાખલો આપ્યો. હનુમાનજી સીતાજીને શોધવા માટે ગયા. રામેશ્વરમ્ પાસે ધનુષકોડી પહોંચ્યા. લંકા જવાનું હતું, તે દરિયો જોઈને બધાને થયું કે કેવી રીતે જઈશું ? સાથે જાંબુવાન હતા. તેમણે હનુમાનજીને કહ્યું કે, ‘તમે નાના હતા ત્યારે ઠેકડો મારીને સૂર્યને પકડવા ગયા હતા.’ એમની જે તાકાત હતી એનું જાંબુવાને દર્શન કરાવ્યું. તો શ્રી રામનું નામ લઈ હનુમાનજીએ ‘હૂપ’ કરીને ફૂટકો માર્યો તો પહોંચી ગયા સીધા લંકામાં. એમ, આપણામાં ભાવ છે, ભક્તિ છે. આપણા સંતો એમ ને એમ સંસાર છોડીને બેઠા છે ? ભગવાનનું અસાધારણ હેત હોય તો જ સંસાર છૂટે, નહીં તો સંસાર કેવી રીતે છોડે ? માણસ વ્યસન નથી છોડી શકતા, ખાવા-પીવાનું, હરવા-ફરવાનું નથી છોડી શકતા તો સંસાર કેમનો છોડે ? જુવાનજોધ દીકરાઓને સંસાર શાથી છૂટી ગયો ? તો એવું ભગવાનમાં અસાધારણ હેત હોય તો છૂટે. પોતાનું દાસત્વભક્તિ-વિશ્વાસનું અંગ હોય, બુદ્ધિપ્રધાન-સમજણનું અંગ હોય એ બેને ખ્યાલ ના પડે. પ્રીતિવાળાને ખબર પડે, એ ભગવાન વગર સોરાય. જેને અસાધારણ પ્રેમ હોય એને દર્શન ના થાય તો સોરાય, એટલે ખ્યાલ આવે કે એને દર્શનની તાણ છે. પેલા બેને ખ્યાલ ના આવે, પણ અસાધારણ હેત છે જ એવું મહારાજનું કહેવું છે. આપણને બધાને ભગવાનને વિશે હેત છે એટલે તો આપણે અહીં બેઠા છીએ.

પોતાના આત્માને
સત્પુરુષ સાથે જોડી દેવો,
સ્મૃતિમાં રહેવું અને માહાત્મ્યના વિચારમાં રહેવું.
એમણે જે આજ્ઞા આપી હોય
એ પ્રમાણે જીવન જીવવું.

સત્પુરુષની સ્મૃતિ કરીએ,
ધૂન, ભજન ને પ્રાર્થના કરતા રહીએ અને
એમની આજ્ઞા પ્રમાણે જીવન જીવીએ તો
ગમે એવો દેશ, કાળ, ક્રિયા ને સંગ હશે,
પણ આપણને ડિસ્ટર્બ કરી શકશે નહીં.

પછી વળી મુક્તાનંદ સ્વામીએ પૂછ્યું જે, ‘એ પ્રીતિના બળને જણાયાનું શું કારણ છે ?’ પછી શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે, ‘સત્સંગ અને સત્શાસ્ત્રનું શ્રવણ કરતે સતે એને ભગવાનને વિષે અસાધારણ પ્રીતિ છે તે જણાઈ આવે છે.’

પછી વળી મુક્તાનંદ સ્વામીએ પૂછ્યું જે, ‘દેશ, કાળ અને ક્રિયા તે ભૂંડાં થાય અથવા ભલાં થાય તેનું કારણ તે સંગ છે કે કોઈ બીજો છે ?’ પછી શ્રીજીમહારાજ બોલ્યા જે, ‘દેશ તો પૃથ્વી કહેવાય તે સર્વ ઠેકાણે સરખો છે અને કાળ પણ સરખો છે, પણ અતિશય જે મોટા સમર્થ પુરુષ હોય તે જે દેશમાં રહેતા હોય તેને પ્રતાપે કરીને ભૂંડો દેશ હોય, ભૂંડો કાળ હોય, ભૂંડી ક્રિયા હોય તે સર્વે સારાં થઈ જાય છે; અને અતિશય ભૂંડા પાપી પુરુષ જે દેશમાં રહેતા હોય તેને યોગે કરીને સારો દેશ ને સારી ક્રિયા ને સારો કાળ હોય તે પણ ભૂંડાં થઈ જાય છે. માટે શુભ ને અશુભ એવાં જે દેશ, કાળ ને ક્રિયા તેના હેતુ તો પુરુષ છે. તે પુરુષ જો અતિશય સમર્થ હોય તો સર્વ પૃથ્વીમાં દેશ, કાળ ને ક્રિયા તે પોતાના સ્વભાવ પ્રમાણે પ્રવર્તાવે ને તેથી ઊતરતો હોય તો એક દેશમાં પ્રવર્તાવે ને તેથી ઊતરતો હોય તો એક ગામમાં પ્રવર્તાવે ને તેથી ઊતરતો હોય તો એક ફળી તથા એક પોતાનું ઘર તેમાં પ્રવર્તાવે. એવી રીતે એ શુભ-અશુભ જે દેશ, કાળ ને ક્રિયા તેના હેતુ તો શુભ ને અશુભ એ બે પ્રકારના પુરુષ છે.’

જોયું, સત્સંગ અને કથાવાર્તાનું વ્યસન રાખે તો પ્રીતિનું બળ જણાઈ આવે. મોટા પુરુષની સ્મૃતિમાં રહીએ પણ દેશ, કાળ, ક્રિયા ને સંગ એની અસર થાય જ. કોરાના વખત હતો ત્યારે રોગ જ એવો હતો, કે એણે આખી દુનિયાને આવરી લીધી. પણ છતાં આઈસોલેશનમાં રહે, કોઈના સંસર્ગમાં ના આવે તો એનાથી બાહ્ય રીતે-ફિઝિકલ બોડીની રક્ષા થાય. પણ જ્યારે આંતરિક વાતાવરણ એવું હોય અને આપણને અંદર કંઈ થાય ત્યારે એકાંતમાં ચાલ્યા જવું. એકાંતમાં શું ? તો પોતાના આત્માને સત્પુરુષ સાથે જોડી દેવો, સ્મૃતિમાં રહેવું અને માહાત્મ્યના વિચારમાં

રહેવું. અથવા તો એમણે જે આજ્ઞા આપી હોય એ પ્રમાણે જીવન જીવવું. તો પછી એ અસર નહીં કરે એમ ભગવાનનું કહેવું છે.

આપણા દેશમાંથી જે યુવાનો વિદેશ ગયા તેમને બાપાએ કહ્યું, ‘પૂજા કરવા મૂર્તિઓ લઈ જાવ.’ તેમને માળા-કંઠી પહેરાવી અને ધૂનનો નિયમ આપ્યો, અઠવાડિક સત્સંગસભાનો નિયમ આપ્યો. ‘વચનામૃત’માં શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને કહ્યું, ‘આજ્ઞા પાળે તો એની ભેળી ભગવાનની મૂર્તિ આવે.’ જે યુવાનો આજ્ઞા પાળીને જીવન જીવ્યા એમના ભેળી ભગવાનની મૂર્તિ રહી તો અમેરિકાની અસર ના થઈ, ખ્યાલ આવ્યો !? સર્વાંગ સુંદર એમનું જીવન બન્યું ને ત્યાં સત્સંગના પાતાળે પાયા નાખ્યા. બાકી તો બધા એમ કહેતા કે, અમેરિકા દેશ એવો છે કે ગમે તેવો સારો છોકરો પણ એના પ્રવાહમાં ખેંચાઈ જાય, પણ આ યુવાનો ત્યાં ખેંચાયા નહીં, ઊલટો ત્યાંનો પ્રવાહ બદલી નાખ્યો એટલા તાકાતવાળા નીકળ્યા. આવું ક્યારે રહેવાયું ? તો યોગીજી મહારાજ જેવા સત્પુરુષની આજ્ઞા પાળીને જીવ્યા તેથી આવું રહી શક્યા. એમ, ગમે ત્યાં જઈએ, ગમે એવો દેશ હોય, ગમે એવો વિપરીત કાળ હોય પણ સત્પુરુષની સ્મૃતિ કરીએ, ધૂન, ભજન ને પ્રાર્થના કરતા રહીએ અને એમની આજ્ઞા પ્રમાણે જીવન જીવીએ તો ગમે એવો દેશ, કાળ, ક્રિયા ને સંગ હશે, પણ આપણને ડિસ્ટર્બ કરી શકશે નહીં.

‘એક રાધા એક મીરાં દોનોં ને શ્યામ કો ચાલા...’ રાધાનો પ્રેમ અસાધારણ પ્રેમ કહેવાય. દાદુકાકા કહેતા, ‘બધા શ્રી કૃષ્ણને સંભારે, પણ શ્રી કૃષ્ણ રાધાને સંભારે.’ ઘણા દલીલ કરે કે, રાધાને આટલો બધો પ્રેમ હતો, શ્રી કૃષ્ણ ને રાધાની આટલી બધી વાતો થાય છે પણ ‘શ્રીમદ્ ભાગવત’માં કોઈ જગ્યાએ રાધાનું નામ નથી, ઉલ્લેખ જ નથી. આટલા બધા પ્રેમમાં રાધા હોય તો એનો ઉલ્લેખ તો હોવો જોઈએ ને ? ત્યારે સંતો અને દાર્શનિકો એનો જવાબ આપે છે કે, રાધા શ્રી કૃષ્ણમય થઈ ગઈ હતી, ભગવાનમાં વિસર્જિત થઈ ગઈ હતી એટલે એનું પોતાનું કોઈ અસ્તિત્વ નહોતું અને જેનું અસ્તિત્વ ના હોય એનું તમે કેવી રીતે લખાણ લખો ? સામે મીરાં ! મીરાં પણ પ્રેમમાં એટલી બધી તરબોળ થઈ ગઈ, તો એવું

કહેવાય છે કે છેલ્લે મીરાં શ્રી કૃષ્ણ ભગવાનની મૂર્તિમાં સમાઈ ગઈ. રાધા અને મીરાં બંને ભગવાનમાં રસરૂપ હતાં.

એમ, આપણે મૂળ અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની વાત કરીએ તો, ૫૦૦ પરમહંસો, ૨૦૦૦ સાધુઓમાં મહારાજે કહ્યું, ‘ગુણાતીતદ્વારા હું પ્રગટ રહીશ.’ પણ ‘વચનામૃત’ તમે વાંચો, એમાં કોઈ જગ્યાએ ગુણાતીતનું નામ મહારાજે લીધું નથી. તો બધા કહેને કે, તમે આવું ક્યાંથી શોધી કાઢ્યું ? ‘વચનામૃત’માં મુક્તાનંદ સ્વામી, નિષ્કુળાનંદ સ્વામી, બ્રહ્માનંદ સ્વામી આદિ પરમહંસોનાં નામ છે. પણ જેને તમે ગુણાતીત-ગુણાતીત કરો છો એમનું તો એક દિવસેય મહારાજ નામ પણ નથી બોલ્યા! ત્યારે એમને સામે એવું કહેવાય કે, ગુણાતીત મહારાજમાં વિસર્જિત થઈ ગયા હતા. ગુણાતીતનું પોતાનું કોઈ અસ્તિત્વ નહોતું. એ મહારાજરૂપ થઈ ગયેલા એટલે એમનું જુદું કંઈ છે નહીં. એવો અસાધારણ પ્રેમ કે જેમાં પોતાનો ભાવ છૂટી જાય.

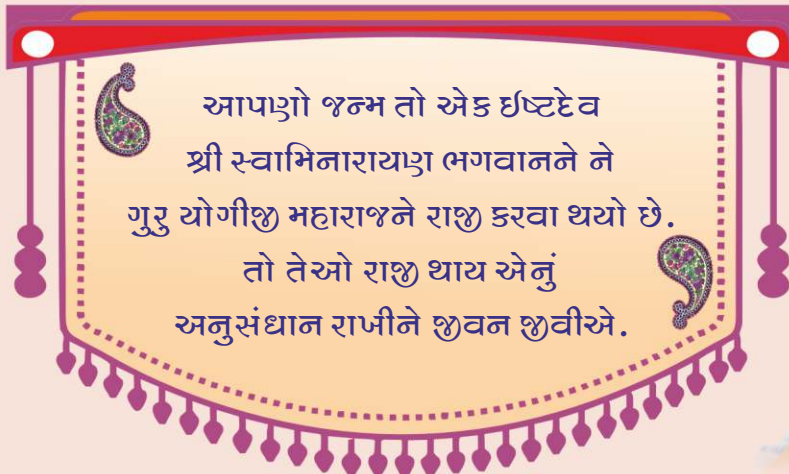
એવું બીજું એક મીરાંબાઈનું ભજન છે - ‘જો તુમ તોડો પિયા, મેં નહીં તોડું રે, તોરી પ્રીત તોડી કિખ્ના કૌન સંગ જોડું ?’ અસાધારણ પ્રેમ એ કે, ભગવાન તમે મને છટકારશો, કાઢી મૂકશો, ‘જા તારું મોઢું મને ના બતાડીશ.’ ‘ભગવાન તમે મને એવું કલેશો તો પણ હું તમારી સાથેનો પ્રેમ નહીં તોડી શકું. કારણ કે, તમારી સાથેનો નાતો તોડીને જગતનું એવું કોઈ છે નહીં કે જેની સાથે હું જોડાઉં.’ આ ભગવાનનું માહાત્મ્ય છે ! તો ભક્તે ભગવાનની ભક્તિ છોડી બીજે જવું નહીં. તમે જ એક ભગવાન છો, જેમને આધારે કલ્યાણ છે, જેમને આશરે, જેમની ભક્તિથી સુખ, શાંતિ ને આનંદ મળે છે - એવું અસાધારણ માહાત્મ્ય હેતનું કારણ છે ; મહારાજે એ બતાવ્યું. મીરાંબાઈનું આ ભજન સરસ છે, ભક્તિ મીરાંએ શિખવાડી.

ઘણા વાત કરતા હોય છે કે, આ લોકમાં લોકો આવું કહે છે ને લોકો પેવું કહે છે. મહારાજ કહે, ‘જોવા જેવા તો એક ભગવાન છે.’ ભગવાન શું કહે છે એ વિચારો, લોકો શું કહે છે એ ના વિચારો. યોગીજી મહારાજ અમને યુવાનોને ને સંતોને કહેતા કે, ‘આપણો જન્મ તો ભગવાન ને

સત્પુરુષને રાજી કરવા માટે થયો છે.’ બીજાનો જન્મ જેને માટે થયો હોય, એ એ જાણે, પણ આપણો જન્મ તો એક ઈષ્ટદેવ શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાનને ને ગુરુ યોગીજી મહારાજને રાજી કરવા થયો છે. તો તેઓ રાજી થાય એનું અનુસંધાન રાખીને જીવન જીવીએ. સામાન્ય રીતે આખી દુનિયા - ૬ અબજની વસ્તી સમાજને અનુલક્ષીને જ જીવન જવે છે. એટલે કે તિલક-ચાંદલો કરીશું તો લોકો શું કલેશે ? સાધુ-સંતો સાથે પધરામણીએ ફરીશું તો સમાજમાં કેવા દેખાઈશું ? સત્સંગના સારા સંસ્કારોને કારણે સમાજના કુરિવાજો કે અંધશ્રદ્ધાવાળા કાર્યક્રમોમાં હાજરી નહીં આપીએ તો સમાજમાં રહેવામાં આપણને તકલીફ પડશે. વગેરે વગેરે. પણ સમાજમાં તો તમે સારું કરશો તો પણ અને ખોટું કરશો તો પણ ટીકા જ થવાની છે. તમે જે કરો એની ટીકા કરવી એ લોક. અને એવા લોકને જોઈને ૯૯.૯૯% માણસો દુઃખી થાય છે કે, લોકમાં શું કલેશે ? લોક કેમ કલેશે ? અને એના આધારે પોતાનો આખો વ્યવહાર કરતા હોય છે. એટલે માણસો દુઃખિયાં છે.

ભગવાનનો ભક્ત એનાથી જુદો પડે છે કે, મારા ગુરુ શું કહે છે, મારા ઈષ્ટદેવ શું કહે છે ? એનું અનુસંધાન રાખીને જીવન જવે તો લોક એને વશ થઈ જાય. માણસો લોકને વશ થઈને જીવે છે એટલે દુઃખી થાય છે. પ્રભુને વશ થઈને જીવે તો લોક એને વશ થઈ જાય, સુખી થઈ જાય. મીરાંબાઈ, નરસિંહ મહેતા ને આ બધા સંતો એવું જીવ્યાં તો સુખિયા થઈ ગયાં એટલે આપણે એમને યાદ કરીએ છીએ. પરમહંસો, સંતો, યોગીજી મહારાજને આશ્રિત બધા ભક્તો, આપણે બધા સંતો-ભક્તો એક ભગવાન અને ગુરુ તરફ જોઈને જીવન જીવીએ છીએ. એટલે ભગવાન તરફ જોઈને, પોતાના ગુરુની આજ્ઞાથી જે જીવન જવે છે એ જ સાચું જીવન જવે છે. મહારાજે કહ્યું, અસાધારણ હેત હોય તો એમને રાજી કરવાનો હૈયામાં ભાવ જાગે. રાજી કરવાનો ભાવ જાગે તો એમનું ગમતું જ રહે અને એમને ન ગમે એ છૂટતું જાય; તો આપોઆપ સુખિયાં થતાં જઈએ.

સહજાનંદ સ્વામી મહારાજની જય !

સાધુ હૃદયની પ્રાર્થનાગંગા

હે બ્રહ્મસ્વરૂપ કાકાજી મહારાજ !

આપે તેજપુંજ... ઉપાસનાનો
પ્રત્યક્ષ પ્રગટને સ્વીકારી
યોગીબાપાને ધારી
રોમરોમ પધરાવી
જીવન સમર્પી
સૌનાં હૈયે સ્થાપી
સ્વામી શ્રીજીને રાજ કરી
સમગ્રે દિવ્યતા પ્રસારી
શાશ્વત સ્થાપી
દિગંતે ગુંજતી કરી.

હે દયાળુ !

આપ અમારા
યોગી અમારા
યોગીરૂપ સાહેબજી અમારા
તે આપે દઢ કરાવ્યું.
હવે
અમે સ્વામી શ્રીજીના
યોગીના... સાહેબના
તે ધબકારે
જીવતા કર્યા
તે ધબકાર
શાશ્વત કરો !
સ્થિર કરો !
આપના પ્રાગટ્ય મંગલે
આપનાં સર્વ ભૂલકાંઓની આ પ્રાર્થના છે !

હે બ્રહ્મસ્વરૂપ હરિપ્રસાદ સ્વામીજી મહારાજ !

આપ શ્રીજીસ્વરૂપમાં એકાકાર, અદ્વૈતભાવે નિર્ગુણભાવ !
શ્રીજી પરબ્રહ્મ પુરુષોત્તમ અને અનાદિ અક્ષરબ્રહ્મ
બંને દેહથી જુદા; છતાં, અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વરૂપે એક !
બ્રહ્મસ્વરૂપ યોગીજી મહારાજમાં શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ પ્રગટ
તે શાશ્વત સત્યનો સ્વીકાર કર્યો
તેના ચરણે સમર્પણ ધર્યા !
તેઓને પ્રસન્ન કરવા જીવે
તે રૂપાંતરણને પામે
'સ્વ' ઓગળી જાય
બ્રહ્મસ્વરૂપ સ્થિતિ પામે
તેમાં પરબ્રહ્મ વિલસે
પારસથી પારસ બને
હે દયાળુ, હે સ્વામી !

આ સિદ્ધાંત

આજે બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરુહરિ શાસ્ત્રીજી મહારાજ,
ગુરુદેવ યોગીજી મહારાજની કૃપા
તથા આપના અને બ્રહ્મસ્વરૂપો પરમ પૂજ્ય કાકાજી,
પરમ પૂજ્ય પપ્પાજીનાં જતન પ્રાર્થના અને આશીર્વાદથી
અનેક આત્માના અંતરે સ્થિર થયો.
સૌ ધન્ય થઈ ગયા, ન્યાલ થઈ ગયા.
આપના પ્રાગટ્ય મંગલે
આપને વંદન... અલોભાવ ધરીએ
અમને સાહેબજી સ્વરૂપમાં
શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમના તત્ત્વ સાક્ષાત્ મળ્યા છે.
સાહેબજીએ અમને દીક્ષિત કર્યા છે, સ્વીકાર્યા છે.
હવે સંકલ્પ છે, ગદ્ગદભાવે પ્રાર્થના છે ...
શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમના પ્રગટ સ્વરૂપ અમને પ્રાપ્ત
પ્રત્યક્ષ ગુરુહરિને રાજ કરવા,
આપના દિવ્ય કાર્યના વાલક બની રહીએ તે અભ્યર્થના !

સાધુ રીખ્ખદાસના જય સ્વામિનારાયણ.

અનુપમની હે અમૃતધારા...!

~ સદ્ગુરુ સાધુ પરમ પૂજ્ય અશ્વિનદાદા

યુવા સભા, ઉપાસના ધામ, અમદાવાદ

૧૧ એપ્રિલ ૨૦૨૫

જેને આપણે પ્રાથમિક શિક્ષણ કે કેળવણી કહીએ છીએ, એના માટે બે શબ્દોનું માધ્યમ છે : એક સુટેવ અને બીજું વિવેક. સત્સંગનો આ પાયો છે. આપણે પ્રાર્થનામાં તો ‘ઉચ્છ્વાસે, નિઃશ્વાસે, મારી એક જ રટણા હો !’ અને બીજું, ‘આતમ તારા મહિમા કેરો કદી ના પામું પાર...’ બહુ ઊંચી આધ્યાત્મિક માગણી કરી. આપણી વાતો મોટી છે, એને જુદી રીતે કહીએ તો આપણું લક્ષ્ય બહુ ઊંચું છે. અને ઊંચા લક્ષ્ય ઉપર પહોંચવું હોય તો આપણો પાયો મજબૂત હોવો જોઈએ. ૧૦૨ માળની ઈમારત જોવા માટે આપણે દુબઈ જઈએ છીએ ને એની ઊંચાઈ જોઈને ખુશ થઈએ છીએ, પણ એની પાછળ સ્ટ્રક્ચરલ એન્જિનિયરે એના પાતાળે પાયા નાખ્યા હોય છે. શાસ્ત્રીજી મહારાજે શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ ઉપાસનાના સિદ્ધાંતના પાતાળે પાયા નાખ્યા, તો આજે વર્તમાનકાળે આપણે આપણા સત્સંગની વિશ્વવ્યાપી સુવાસ જોઈ શકીએ છીએ. એની પાછળ આપણી આગલી પેઢીઓમાં થઈ ગયેલા સંતો અને ભક્તોની જબરજસ્ત તપશ્ચર્યાનું પરિણામ છે.

ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ એક વાતમાં આધ્યાત્મિક બાબત સમજાવી છે કે, ‘અંતર ઘગી ન જાય અને ટાકું રહે એના બે ઉપાય છે. એમાં પહેલી વાત કે, ભગવાનનું નિરંતર ભજન કરવું અને બીજું ભગવાન જે કરતા હશે તે સારું કરતા હશે. કારણ કે, દાસના દુશ્મન હરિ કોઈદી’ હોય નહીં.’ આ આપણા સત્સંગનો પાયો છે, જેને આપણે કર્તાહર્તાપણાનો પાયો કહીએ છીએ.

સુટેવથી સત્સંગનો પાયો નખાય છે અને કુટેવથી કુસંગના માર્ગે ચઢી જવાય છે. ગુરુહરિ સાહેબદાદાએ આપણી બુદ્ધિ, શક્તિ અને

આવડતનો ભક્તિ માટે ઉપયોગ કરીને, ભગવાનના ભાવને પામીને, ભગવાનના સુખે સુખિયા રહેવા સુધીનો ઉપાય બતાવ્યો છે. અને એમાં એમણે એમ બતાવ્યું કે, આપણે જે સત્સંગ કરીએ છીએ, સભામાં આવીએ છીએ, સેવાની પ્રવૃત્તિમાં જોડાઈએ છીએ-એ આપણા પોતાના જીવનઘડતર માટે અને આપણે સુખી થઈએ એ માટે થાય છે; એ એમનો પહેલો પોઝિટિવ એપ્રોચ છે. આપણે મંદિરે આવીએ, સભામાં આવીએ, સમૈયામાં આવીએ, શિબિરોમાં જોડાઈએ-એ આપણે કોઈની ઉપર ઉપકાર કરતા નથી. આપણો એટિટ્યૂડ એવો હોય કે આપણે જઈશું તો આપણને કંઈક શિખવા મળશે, જાણવા મળશે, તો એ આપણી પોતાની ગરજ છે. પૂ. પપ્પાજીએ એમની કથાવાર્તામાં એક બહુ સુંદર સૂત્ર આપ્યું છે કે, ‘પોતાની ગરજે અને ભગવાનની શરતે સેવા કરવા માટે તૈયાર રહેવું.’

સાધુ આપણા માવતર છે. અત્યારના સમયમાં મમ્મી કે પપ્પા પોતાના સંતાનને એના હિતની વાત વઢી-ઘખીને કે દુઃખ લગાડીને કહી શકતાં નથી. દીકરી હોય તો પગ પછાડે ને દીકરો હોય તો બારણું પછાડે ને ઘરની બહાર નીકળી જાય ને ક્યારે પાછાં આવશે તે નક્કી નથી. આવા સમયમાં આપણું યુવાધન ખરેખર ધન બની રહે એની ફિકર, ચિંતા ને કાળજી ગુરુહરિ સાહેબદાદાની આજ્ઞાથી અને એમની પ્રસન્નતા મેળવવા માટે આ સંતો કરે છે. તેઓ મા બને છે, બાપ બને છે ને મિત્ર પણ બને છે. ગુરુહરિ સાહેબદાદાએ અમદાવાદના યુવાનોનો તરવરાટ, સત્સંગ માટેની ધગશ, સમજણ, સેવા અને સમર્પણભાવ; એને તપોભૂમિ બ્રહ્મજ્યોતિ આવીને ખૂબ બિરદાવી છે, ખૂબ વખાણ કર્યા છે, ખૂબ રાજીપો ને પ્રસન્નતા વરસાવી છે.

યુવાનોએ કે કોઈ પણ વ્યક્તિએ જ્યાં પોતાનું શરીર હોય ત્યાં પોતાનું મન રાખવું એ સૌથી પહેલાંમાં પહેલી ટ્રેઈનિંગ છે, કેળવણી છે. આપણે શરીરથી ક્યાંક હોઈએ છીએ અને મનથી બીજે ક્યાંક ફરતા હોઈએ છીએ. તો એ વાતની ગંભીરતા જ્યાં સુધી આપણે સમજીએ નહીં ત્યાં સુધી ન તો આપણે એકાગ્રતાથી ધૂન-ભજન કે માળા કરી શકીએ, કે ન તો આપણે એકાગ્રતાથી અભ્યાસ પણ કરી શકીએ. વિદ્યાર્થીઓ માટે એકાગ્રતા અને નિયમિતતા બહુ જ અગત્યની ને આવશ્યક બાબત છે જે મોટી ઉંમરે બહુ સારાં અને ડાં પરિણામો આપણને આપે છે અને આપણને બહુ જ ફાયદાકારક સાબિત થાય છે.

પરિવારથી શરૂ કરીએ તો આપણા ઘરમાં આપણાથી ઉંમરમાં જેઓ મોટા હોય, સાથે સાથે અનુભવે પણ મોટા હોય, તેઓ કંઈક વાત થાય તો એમ કહે કે, ‘તારા કરતાં અમે વધારે દિવાળી જોઈ છે.’ એટલે કે, જીવનઘડતરની થપાટો ખાઈને એમનું જીવન ઘડાયું છે; એને પરિણામે તેઓ ઊછરતી કિશોર અને યુવાન પેઢીને એમના હિત માટેની કંઈક વાત કરે છે. એટલે પોતાના પરિવાર-કુટુંબથી શરૂ કરીએ તો સાહેબદાદા દરેક શિબિરમાં અત્યંત આગ્રહપૂર્વક એમ કહે છે કે, ‘સવારે વહેલા ઊઠી, નાહી-ઘોઈ, પૂજા કરી, માતા-પિતાને ચરણસ્પર્શ કરીને પ્રણામ કરવા. શ્રી ઠાકોરજીનાં દર્શન કરીને પછી સૂકે જાવું.’ સવારમાં આટલી આજ્ઞાનું જે ૩૬૫ દિવસ પાલન કરે એના માટે પાછળની બધી આજ્ઞાઓ સહેલી થઈ પડે છે. સવારમાં વહેલા ઊઠવું. સવારે પોતાનું જે ટાઈમટેબલ શરૂ થતું હોય એને પહોંચી વળવા માટે થોડા વહેલા તૈયાર થવું. અને ૨૧ દિવસ સુધી તમે પ્રયોગ કરજો. જો ૨૧ દિવસ સુધી પરાણે પણ વહેલા ઊઠી જવાની ટેવ પાડશો તો ૨૨મા દિવસે વગર એવાર્મે કે કોઈના ઊઠાડ્યા વગર તમારું બોડી ક્લોક એવું રિધમિક બની ગયું હશે કે તમારી આંખો ઊઘડી જશે. સમય બહુ કીમતી બાબત છે, જે વ્યર્થ ગયો ને વેડફાઈ ગયો એ પાછો નથી મળવાનો. આપણે જેમ ઘડિયાળના કાંટાને પાછો ફેરવી શકતા નથી, એમ જીવનચક્રને પણ આપણે પાછું ફેરવી શકતા નથી. એ આગળ ને આગળ વધતું જાય છે અને આધ્યાત્મિક રીતે શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને આપણને સૌનેય પ્રગતિ કરતાં ચૈતન્યો તરીકે રજિસ્ટર કર્યા છે, એટલે પાછા ફરવાનો તો કોઈ કમ જ નથી.

આપણા દેશમાં એક બહુ મોટા દાર્શનિક સંત આચાર્યશ્રી રજનીશજી થઈ ગયા. એમણે એમના એક પ્રવચનમાં એમ કહ્યું કે, ‘કોઈ પણ વ્યક્તિ એક નદીમાં બે વખત સ્નાન કરી શકતો નથી.’ બધાને થયું કે આપણે તો કેટલી બધી વખત નદીમાં સ્નાન કર્યું છે. પછી તેઓ બહુ રહસ્યની બાબત સમજાવે છે કે, નદી એટલે વહેતું પાણી, જે ડુંગરમાંથી નીકળ્યું

અને જેનું અંતિમ લક્ષ્ય છે દરિયામાં સમાઈ જવાનું. વહેતું જળ એ નદી છે. અને વૃદ્ધોની માન્યતા પ્રમાણે વહેતું જળ હંમેશાં પવિત્ર કહેવાય. રજનીશજી બહુ તાર્કિક હતા. એમણે એમ કહ્યું કે, એક જ નદીમાં બે વખત સ્નાન કરી શકાય નહીં. કારણ કે તમે સ્નાન કરીને નીકળ્યા ને ફરી એમ થાય કે રેતીવાળા થયા તે પગ ઘોઈ આવું તો ફરી પાછા તમે નદીમાં જાવ છો તો તમે જે સ્નાન કર્યું હતું એ જળ તો સમુદ્ર તરફ વહી ગયું, અત્યારે તમે ફરી પગ ઘોવા કે ફરી સ્નાન કરવા માટે જાવ ત્યારે તે નવું જળ છે, જે ઉપરથી વહેતું વહેતું આવ્યું છે. એ જ વાત શરીર વિકાસની ભાષામાં જોઈએ તો બાળકમાંથી કિશોર બને છે. કિશોરમાંથી યુવાન બને છે. યુવાનમાંથી પ્રૌઢ બને છે. પ્રૌઢમાંથી વૃદ્ધ બને છે અને શેષ શરીરના સ્નાયુઓનો પણ વિકાસ થતો જાય છે. એમ આપણા શરીરનું બંધારણ બંધાય એની ઉપર નાનપણથી બહુ જ મોટો આધાર છે. બાળકો દૂબળાં, ખેંખલી, પાતળાં હોય જેને કુપોષણ કહેવાય. આપણી કુટુંબ વ્યવસ્થામાંથી પૌષ્ટિક આહાર ઓછો થતો જાય છે અને પેલાં પડીકાં ને મેંગીના હવાદ વધતા જાય છે. ઊછરતી પેઢી સક્ષમ બને એના માટે સરકાર પ્રયત્ન કરી રહી છે, પણ સાથે સાથે સમજદાર માતા-પિતાએ પણ એના માટે સજાગ પ્રયત્ન કરવાની જરૂર છે.

બાળકોને અમુક જ પ્રકારનું ખાવાનું ભાવે છે એટલે એને લાડ કરવા માટે મમ્મી પણ એની ઈચ્છા પૂરી કરે છે. અને નાનપણથી પહેલી એ કુટેવ જેમ ઉંમર મોટી થાય એમ એ કુટેવ પણ મોટી થતી જાય છે. અત્યારે તમે એને ઘેર મેંગી ખવડાવો છો પછી એ જાતે હોટેલમાં જઈને મેંગી ખાવાનો છે. લારી ઉપર ઊભો રહીને જે ના ખાવા જેવું હોય તે ખાઈ આવે છે, એના ચટાકા કરી આવે છે. એ કુટેવ મોટી થઈ. બાળકો માટે એવું કહેવાય છે કે તેઓ સાંભળે છે ઓછું અને જુએ છે વધારે. કુટુંબ જીવનમાં મારાથી મોટી ઉંમરના કુટુંબના સભ્યો કેવી રીતે બોલે છે, ચાલે છે, બેસે છે, ઊઠે છે, ખાય છે, પીવે છે – એ બાળકો એમની બહુ જ સૂક્ષ્મ બુદ્ધિથી જોતાં હોય છે ને એને પોતાના જીવન આચરણમાં લાવતાં હોય છે. એટલે અહીંયાં જે યંગ પેરેન્ટ્સ તરીકે કેટલાક સદ્ગૃહસ્થો, માતા-પિતાઓ આવ્યાં છે, એમને કહેવાનું કે, બાળકને કહેવા કરતાં આપણે ખરેખરાં પાકાં સત્સંગી બનીએ તો આપણું જોઈને આપણું બાળક ખરેખરો સત્સંગી બનવાનો છે. સત્સંગ કરાવવાનો નથી, સત્સંગ કરવાનો છે. અને જે ઘરમાં આ પ્રકારે માતા-પિતા કે દાદા-દાદી સત્સંગ કરતાં હશે એમના ઘરમાં આપોઆપ સત્સંગ થવાનો છે.

અમદાવાદ મંડળનું સદ્ભાગ્ય છે, કે આપણને ભટ્ટસાહેબ-મધુભહેન, એન.આર.દાદા-ઈલાબા માવતર તરીકે મળ્યાં. જેમનું

પોતાનું જીવન જ આ પ્રમાણેનું હતું અને એમણે આપણને હેત-પ્રેમ આપ્યાં. આપણને સાધુઓ પણ એવા મળ્યા. સાધુ રજનીભાઈ, ગૌતમભાઈ અને વર્તમાનકાળે સતીશભાઈ, ઉત્પલભાઈ નિયમિત સભા કરવા માટે આવે છે. આપણો વારસો બહુ જ ઊંચો છે. જેઓ પોતે એવું જીવ્યાં છે અને એમના સંબંધમાં ને સંપર્કમાં જે જે સંતાનો આવ્યાં, બાળકો આવ્યાં, યુવાન ગૃહસ્થો આવ્યા એમને પણ એમણે આ જ સંસ્કાર તરફ દોર્યા છે. એ સંસ્કારને ઊજળા બનાવવા માટે આપણે થોડાક સજાગ થવાની જરૂર છે. નાનાં નાનાં બાળકોથી બાળમંડળની પ્રવૃત્તિ, કિશોરમંડળની પ્રવૃત્તિ, યુવકમંડળની પ્રવૃત્તિ, ગૃહસ્થમંડળની પ્રવૃત્તિ; એ જુદી જુદી ઉંમરનાંને જુદું જુદું શિક્ષણ આપવાની ને સૌનેય આગળ વધવાની ને સુખિયા થવાની સાચી દિશા એ જ સત્સંગ છે.

આ વર્ષ આપણે ‘શ્રી ગુરુ આજ્ઞા મહિમા પર્વ’ તરીકે ઊજવી રહ્યા છીએ. આપણી દરેક સભાઓમાં ગુરુઆજ્ઞાની મહત્તા અને એનાં પાલન કર્યા એનાથી જીવનમાં પરિવર્તન આવ્યું, એનાં પરિણામો જોઈ, જાણીને સંતોષ અને આનંદ વ્યક્ત કરવાનું આ આખું વર્ષ છે. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ સરસ વાત કરી છે : ‘સત્સંગ એટલે શું ? મોટા એકાંતિકને બે હાથ જોડવા.’ પહેલામાં પહેલું તો એ મારા કરતાં ઉંમરમાં મોટા છે, અનુભવમાં મોટા છે, જ્ઞાન-સમજણમાં મોટા છે; એવો ભાવ હોય તો એમની સામે હાથ જોડાય. પોતાથી મોટા માન્યા, તો તેઓ જેમ કરતા હશે તેમ ઠીક જ કરતા હશે. તેઓ મોટા છે અને કહે છે, તો એક વખત એમની વાત આપણે માનીએ ને સ્વીકારીએ.

પરિવારમાં માતા ને પિતાનો રોલ અલગ અલગ છે. પણ એ બંનેની વચ્ચે જેટલી સુસંવાદિતા હશે તેટલી અસર બાળકના ઉછેર પર થવાની છે. ઘરે મોડા આવનાર દીકરા કે દીકરીને કારણે મમ્મી ને પપ્પા બંનેને ઉચાટને કારણે ઊંઘ આવતી નથી એટલે એમની રાહ જોઈ રહ્યાં હોય છે. દીકરો કે દીકરી આવે એટલે બેય જણાં ઊઠીને-પપ્પા એમની ફરજ બજાવે, ‘ક્યાં હતો આટલી મોડી રાત સુધી ? રખડ્યા કરે છે, ભાન નથી ?’ બીજી બાજુ મમ્મી એમ કહે છે કે, ‘દીકરા, તારી ભાવતી વાનગી બનાવી છે, મૂકી રાખી છે. પહેલાં હાથ-મોઢું ધોઈ લે, ખાઈ લે પછી સૂઈ જા.’

યોગીબાપા ગોલીટો અને ટીપણું-કુંભારના ઓજારનું દૃષ્ટાંત આપતા. માટલું ઘડવા માટે કુંભાર બે ગોળ બેડમિન્ટનનાં બેટ આવે છે એવાં લાકડાનાં સાધન રાખે. એકને ગોલીટો કહેવાય ને એકને ટીપણું કહેવાય. ચાક ઉપર એ ઘડો તો બનાવે, પણ એ ઘડામાં માટીના જે કણ હોય એ બેની વચ્ચે એર સ્પેસ હોય. એને ફીટ કરવા માટે ટીપણું નામનું ટીપવા માટેનું એક બેટ હોય. અને બીજું એક બેટ માટલાની અંદર હાથ

નાખી ટેકો આપે કે જેથી ટીપે ત્યારે ગાબડું ના પડી જાય. નહીંતર પેલી કાચી માટી તૂટીને નીચે પડી જાય તો ફરી પાછું એને ચાક ઉપર ચઢાવવું પડે. એટલે ઉપરથી ટીપે અને નીચેથી સપોર્ટ આપે એટલે માટીના કણ છે એ એકબીજાની સાથે સખત ચોંટી જાય. પછી એને ભટ્ટીના તાપમાં પકાવે. જો માટલું બરાબર ટિપાયું હોય તો જ્યારે એમાં પાણી ભરે ત્યારે પાણી થોડું ઝમે અને ઠંડું પાણી મળે. આવી રીતે એક રોપાને કાળજી રાખીને ઉછેરવામાં આવે, સમયે સમયે પાણી પાવામાં આવે, ખાતર આપવામાં આવે, એને કોઈ ઢોરઢાંખર ખાય નહીં એટલે એની આજુબાજુ વાડોલું કરવામાં આવે. પછી તો એટલું મોટું ઘેઘૂર વૃક્ષ થાય કે ચકલા-ચકલી આવીને એમનો માળો એની અંદર બાંધે. અને મોર ખાય, ચોર ખાય ને એટલાં બધાં ફળ એની ઉપર આવે કે બધા લઈ જાય, ભાગિયા ભાગ લઈ જાય, તો પણ ખેડૂતના ઘરમાં ઢગલો થઈ પડે એવી ખેતી થતી અમે જોઈ છે.

બસ, આ વૃક્ષ ઉછેર, આ રોપાનો ઉછેર એના જેવી જ બાબત પરિવારની અંદર સંતાનના ઉછેરની છે. અત્યારે એડોલેશન પિરિયડ ૧૨-૧૩ વર્ષથી શરૂ થાય, ત્યાં સુધી બાળકોનું યોગ્ય રીતે જતન કરવું એ માતા-પિતા, દાદા-દાદીની સામૂહિક ફરજ બને છે. આપણે જો સભાનતાથી સભા ભરતાં હોઈએ તો બધાં જ બાળકો, કિશોરો, યુવાનો, યુવાન ગૃહસ્થો, મા-બાપ સૌ આ વાતના વિચારને પામીએ કે, આજથી આપણે વધારે નહીં, પણ એક કુટેવને સુટેવમાં પરિવર્તિત કરવાનો જાગ્રત પ્રયત્ન કરીશું. કુટેવને સુટેવમાં પરિવર્તિત કરવા માટે જ સત્સંગ છે. એ કરશો તો સત્સંગ બરાબર જ છે ને સાહેબદાદા એનાથી અત્યંત પ્રસન્ન થવાના છે.

આજે આ સભામાંથી આપણે વિસર્જિત થઈએ એ પહેલાં ‘વિવેક’નું વચનામૃત છે કે જે જે દોષ પોતામાં હોય તેને જાણે અને તેને ટાળવાનો પ્રયત્ન કરે. અને ભગવાનના ભક્તમાં કંઈ દોષ જેવું દેખાતું હોય તો એને બાજુ પર ઠેલીને એનો જે ગુણ હોય તેને ગ્રહણ કરે. જે સાહેબદાદાએ આપણને સુદૃઢભાવની વ્યાખ્યામાં શિખવાડ્યું કે, ‘૯૯ અવગુણ પાછા ઠેલીને એ વ્યક્તિમાં રહેલા એક ગુણ ઉપર આપણે ફોકસ કરવું.’ કારણકે, આપણે આપણા સદ્ગુણોનો વિકાસ કરવો છે.

સોનાબા કહેતાં કે, ભેંસનાં શિંગડાં ભેંસને ભારે અને દોલવા જાય તો એના ઘણીને મારે. આપણે દોલવા જવાનું નથી. આપણી ભેંસ નથી. પછી એને મોટાં શિંગડાં છે એની પંચાતમાં આપણે શું કરવા સમય બરબાદ કરીએ ? આપણે ક્યાં કેટલો કેવી રીતે સમય વેડફી કાઢીએ છીએ. અને માત્ર મોડા સૂઈ રહેવામાં જ સમય વેડફાય છે એવું નથી,

જાગ્યા પછી પણ કેટલો સમય વેડફાય છે એ સત્સંગ શિખવાડે જ છે, પણ પહેલાં જાગીએ તો ખરા ! એટલે સ્વામી વિવેકાનંદે પહેલી શરૂઆત કરી કે, ‘હે યુવાનો, ઊઠો, જાગો !’ એટલે શું બધા સભામાં સૂતા હતા ? ના, બધાય સાંભળતા હતા, બધાય જાગતા હતા; પણ એ બધા શરીરથી બેઠા હતા, એમનું મન વાત સાથે પરોવાયેલું નહોતું. અને જે વાત કહેવાય છે તે મને લાગુ પડે ત્યાં સુધી એ પહોંચતું નહોતું, એટલે સૂતેલા જ છીએ. જે ના માટે આપણા ધર્મગ્રંથોએ એમ કહ્યું છે, કે જેને આ વાતની સૂઝ નથી પડતી એ સૂતેલો જ છે. સંસ્કૃતના એક બહુ સુંદર શ્લોકમાં કહ્યું છે : ‘જગતને વિશે જે જાગેલો છે એ સૂતેલો છે, અને ભગવાનને વિશે જે જાગેલો છે એ ખરેખર ઊઠેલો છે.’

એટલે વિદ્યાર્થીઓ માટે, કિશોરો માટે, યુવાનો માટે બહુ જ અગત્યની બાબત કે, આપણે અને અહીંયાં બેઠેલાં માતા-પિતા, યુવાન વ્યવસાયી ગૃહસ્થીઓ માટે પણ એક હ્યુમન સાયકોલોજીની ભાષામાં કહીએ તો - આપણે આપણા વ્યક્તિત્વને અનેક ટુકડાઓમાં વહેંચી કાઢવું નહીં. જે કંઈ કરવું એ સમગ્રતાથી કરવું. મંદિરે આવવું, ભગવાનનાં દર્શન કરવાં તો સમગ્રતાથી કરવાં. પણ આપણે આપણા વ્યક્તિત્વને અનેક ટુકડાઓમાં વહેંચી કાઢ્યું છે એટલે શરીરથી આપણે ભગવાનની સામે ઊભા છીએ, બેઠા છીએ, પણ બીજા અનેક ઠેકાણે આપણે વહેંચાયેલા હોઈએ છીએ. એટલે સમગ્રતાથી જે નથી થતું એ સંપૂર્ણ પણ નથી થતું. એટલે ‘નહીં ઘરનો ને નહીં ઘાટનો, નહીં અહીંનો ને નહીં તહીંનો’ એવો ઘાટ થાય. આવવા ખાતર આવ્યા કરે, ને જવા ખાતર જાય. ‘મન હવાદે માળા ફેરવે, ને ગળા હવાદે ગાય, કોઈ કોઈને પૂછે નહીં, કલ્યાણ કેમ થાય ?’ એટલે નાનપણથી સમગ્રતાની ટેવ પાડીએ કે જ્યાં શરીર છે ત્યાં જ મન છે, અને ત્યાં જ મારું ભાવજગત પણ છે.

આજે એક રૂઠો સંકલ્પ આપણે કરીએ કે, આજથી પહેલામાં પહેલી મને મારી કુટેવ ખબર પડે. અથવા મારા ઘરના વડીલો કે સંતો મને ટકોર કરીને મારી કુટેવ વિશે સભાન કરે, જાગ્રત કરે તો એમાં બદલાવ લાવવાનો હું સઘન પ્રયત્ન કરું, સતત પ્રયત્ન કરું, એની ચાડ રાખું. આધ્યાત્મિક રીતે શ્રી સ્વામિનારાયણ ભગવાને એક શબ્દપ્રયોગ કર્યો છે, ‘કપાળમાં બળબળતો ડામ દે અને જેવી બળતરા થાય...’ એક ભગવાન સિવાય બીજો કોઈ પણ ઘાટ થાય, ઈચ્છા થાય, માગણી થાય, તો એ જો ભગવાનનો ખરેખર પ્રામાણિક ભક્ત હોય તો એને બળબળતો ડામ દીધો હોય એટલું દુઃખ થાય કે, અરર ! હું ભગવાનનો ભગત છું અને મને આવો વિચાર આવ્યો ? આપણે વાત તો કરીએ છીએ કે, મારા ગુરુ રાજી થાય, મારા પ્રભુ રાજી થાય, તેવા મારા વિચાર બને, તેવું મારું વર્તન બને, તેવી

મારી વાણી બને, પણ જો એવું ના જિવાય તો એ બળબળતો ડામ લાગ્યો કહેવાય. સત્સંગી થઈને મને આ ના શોભે, મને આ ના રુચે, મારું આ કામ નથી, આ મારી ખાનદાની નથી, આ મારા સંસ્કાર નથી, મારાં માતા-પિતા - મારા વડીલોના સંસ્કાર લાજે. એમ, કશું પણ અઘટિત કરવાની ઈચ્છા થાય કે થઈ જાય તો આમ કરીને પાછા વળી શકે. આપણે લોકલાજે પણ કેટલીક વખત મર્યાદામાં રહીએ છીએ, કારણ કે લોકોમાં હવે સારા થવાને બદલે સારા દેખાવાના પ્રયત્ન કરવામાં આખી જિંદગી પૂરી થઈ જાય છે.

આપણે જો પ્રામાણિક હોઈએ, ભક્ત હોઈએ તો આપણે સારા થવાનો પ્રયત્ન કરવાનો છે, સારા દેખાવા માટેનો નહીં. અને જો સારા થયા હશે તો સારા જ દેખાવાના છો. સારા એટલે રૂપાળા નહીં - સારા એટલે સંસ્કારવાળા. અમે સાધુ તરીકે જો અમારી સાધુની મર્યાદામાં ના જીવીએ તો સમાજ અમને પણ એમ કહે કે, ‘સાધુ છો કે કોણ છો ?’ તો મને પણ એવી અવેરનેસ રહેવી જોઈએ કે હું સાધુ છું. એમ, દરેક વ્યક્તિને પોતાનું કુટુંબ-પરિવાર, પોતાનું જે સ્ટેટસ - વિદ્યાર્થી હોય તો વિદ્યાર્થી, વ્યવસાયી હોય તો વ્યવસાયી, પરિવારના વડીલ હોય તો વડીલ તરીકેના મોભાની મર્યાદામાં ને એને ઊજળો બનાવે એવો રોલ ભજવવાનો છે. આખરે તો આ જીવનના તખ્તા ઉપર, આ સ્ટેજ ઉપર, આપણે બધા એકતરો જ છીએ. જેને જે પ્રકારની સેવા જેના હિસ્સે આવે એ સંપૂર્ણ વફાદારી અને પ્રામાણિકતાથી જેટલી બજાવે એટલો એને એનો રોલ સફળ ભજવ્યો એમ કહેવાય. આપણે સત્સંગ અને સત્સંગના નામે જ્યારે આટલું બધું કરતા હોઈએ ત્યારે આપણે ખરેખરા સાચા પ્રામાણિક અને સિન્સિયર પ્રયત્ન કરનારા સત્સંગી બની રહેવું જોઈએ. આપણે તો બધા યુવાન છીએ, હોંશીલા છીએ, ભણેલા-ગણેલા, ધગશ, ઉમંગ અને સાથે સાથે જીવનમાં કાંઈક કરવું છે, કંઈક મેળવવું છે, આગળ વધવું છે તેવી મહત્વાકાંક્ષા છે. પણ જીવન ઘડતરના પાઠ જીવન જીવતાં જીવતાં શિખાય છે. એમ કહેવાય છે કે, જે બુદ્ધિશાળી-અક્કલવાળો માણસ છે એ એના જીવનમાં ક્યારેક જ ભૂલ કરે છે. પણ ‘મનુષ્ય માત્ર ભૂલને પાત્ર’-ભૂલ તો કરે જ. પણ ભૂલમાંથી જે પદાર્થ પાઠ શીખે છે અને ભૂલને સુધારે છે એ ખરેખર અક્કલવાળો છે. હવે ભગવાને આપણને એટલી તો અક્કલ દીધી નથી કે આપણે ભૂલ જ ના કરીએ. તો આપણી પાસે બીજી ચોઈસ છે, કે આપણા દ્વારા થયેલી ભૂલને સુધારીને આપણે એને જીવનઘડતરનો પાયો બનાવી દઈએ અને પોતાનો વિકાસ આગળ ચલાવીએ. એટલે ફરી પાછું ત્રીજી વખત કહું છું કે, અહીંથી ઊઠીએ ત્યારે નક્કી કરીને ઊઠીએ કે, મારા જીવનની જે કોઈ કુટેવ હોય તેને સુટેવમાં રૂપાંતરિત કરવાનું કામ હું આવતી કાલ સવારથી જ શરૂ કરી દઈશ.

સહજાનંદ સ્વામી મહારાજની જય !

A Journey Through Guru Aagnas

~ Saheli Sheth (Peoria, USA)

I postponed writing this article for a while. Sadguru Sant PP Manojdasji had suggested writing on the topic of “the impact of *guru aagna* in my life,” but there are not enough words in any dictionary in this universe to fully grasp the glory of *guru aagna*.

Reflecting upon my journey with *aagnas*, I realize that through them, my gurus have been showering me with a hidden blessing: healthy habits.

The first *aagna* from Sadguru Sant PP Shantidada: no fried food for a year. This taught me the importance of treating my body, the vessel for my soul, as a temple. Four other *satsangis* from Peoria Mandal voluntarily took the same *aagna* themselves when my sister and I did, teaching me the power of community.

My second *aagna*: a maximum of 1 hour of TV per day for a year. Over time, this integrated positive values into our family as we spent less time watching TV and more time connecting.

Next: Shantidada guided me to stay in touch with certain *satsangis*, teaching me that friendship is a stepping stone to my well-being.

Then: Write 15 minutes of *Bhagwan ni vaato* per day. Thus, I cultivated my habit of journaling and writing daily letters to God. Because Shantidada specified writing “*Bhagwan ni vaato*,” and Bhagwan lovingly guides us to train our minds to see the positive, these became letters of gratitude to God.

After that *aagna*, Sant Bhagwant Sahebji encouraged me to take dance classes. Dance became a healthy habit that I relied upon as a firm foundation to deal with stress.

At this point, my support system was strong. I had a powerful toolkit of coping skills to deal with the stress of life: community, family connection, friendship, positive thinking, journaling, and dance.

And then Shantidada threw a curveball. He guided me to accept a full-time position as a trauma therapist for kids and teenagers. Of course, he had been preparing me for this divine assignment for years - all of his *aagnas* had

given me a firm foundation of ways to take care of myself. Tears stream down my face now as I imagine how he handwrote my life with so much care, how he poured so much thoughtfulness and intention into the life of every devotee.

Though Shantidada and Sahebji had given me all these ways to relieve stress, it still felt like the stress of the job outweighed the resources that I had. But while we may encounter struggles, our gurus never, ever, ever abandon us. Manojdasji supported me with additional *aagnas*: He guided me to write monthly Brahmanirzar articles and suggested that I ask God to work through me daily. Through this, he taught me to continue writing and daily conversation with God as stress relief skills.

Now, as Manojdasji has led me to my next therapist role, I feel prepared because of a general *aagna* that we all are given: 30 minutes of *dhun*. I find that the best way to hold myself accountable for doing *dhun* is pairing it with walking outside for 30 minutes. This week, I reflect upon my state of bliss as I walked outside in the brisk mornings or sunset evenings, chanting God's name and thanking Him for His mesmerizing creation: the golden sun caressing my face, the geese freely gliding through the air, the nearby pond's water dancing and swaying with ripples, the sweet smell of flowers as I walk past homes, the dew shimmering on the grass after a night of rain, and the fresh scent of spring and new beginnings. In this simple *aagna* of doing *dhun*, an entirely new skill was unlocked for me: walking and connecting to nature.

This is the power of *aagnas*. It's not that our guru is trying to make life difficult for us. It is exactly the opposite. **I think our guru recognizes that life can be inherently difficult and painful, so these *aagnas* unlock the door to living life with peace and sanity.** When I look back on my spiritual journey, I see these *aagnas* were the life vests thrown my way to keep me afloat.

If we are brought face-to-face with a challenge, our guru's *aagna* can give us a helping hand through it. ***Aagnas* are proof of our guru's love for us.** ♦

માતા-પિતાનો શુદ્ધ પ્રેમ : બાળકો માટે એક પવિત્ર નજરાણું

~ ભાવાનુવાદ સંકલન : સંગીતાબહેન મોદી (અમદાવાદ)

મને રસોઈ બનાવતાં નથી આવડતું તેમ માનીને એક વડીલે મને મજાકમાં 'ડોબી' કહીને બોલાવી. મારું મગજ તરત જ તારણ કાઢવામાં લાગી ગયું કે, તેઓનો સ્વર મજાકનો હતો કે પૂર્વગ્રહયુક્ત હતો. મને તે પૂર્વગ્રહયુક્ત લાગતો હતો.

પછી તો, તે જાણે જ મારા દિલમાં એક ભાવુક પ્રતિક્રિયા રૂપે પીડાએ જન્મ લીધો. આમ તો આવા પ્રસંગે નિર્દોષબુદ્ધિ રાખવા અને શિખવવામાં આવેલા અન્ય આધ્યાત્મિક બોધપાઠ મારા મનમાં યાદ આવવા જોઈતા હતા. પરંતુ, મને તે કંઈ પણ યાદ આવે તે પહેલાં જ મારા મને તે પીડા પ્રત્યે કેવી રીતે સાહજિક પ્રતિક્રિયા આપી દીધી તે જોઈને મને આશ્ચર્ય થયું.

મારું મન મને કહી રહ્યું હતું કે, 'તે વડીલે જે કહ્યું તે તારા માટે ઉચિત નહોતું. તારા ગુરુએ કે તારાં માતા-પિતાએ પણ તને ક્યારેય આવા અસભ્ય શબ્દથી બોલાવી નથી. વળી, તને જે કહેવામાં આવ્યું, તે પ્રેમથી પણ નથી કહેવાયું, તો તે તારા માટે તો નહિ જ કહેવાયું હોય.'

પણ હું જરાય વિચલિત થયા વગર સસ્મિત ત્યાંથી ચાલી નીકળી. મારા માટે આવું કેવી રીતે શક્ય બન્યું ? વર્ષોથી મારાં માતા-પિતા મારી પર એટલો બધો પ્રેમ વરસાવી રહ્યાં છે કે જ્યારે કંઈ પણ અપ્રિય સાંભળવામાં આવે ત્યારે તે મને અયોગ્ય જ લાગે છે. જો કોઈ બાબત આદરપૂર્વક પ્રસ્તુત ના થાય તો તેને જતી કરવી તે મારા માટે સહજ છે. જો તમે તમારાં બાળકોને ભરપૂર પ્રેમ ને આદર આપ્યા હોય તો તેઓ પોતાના માટે જે કંઈ પણ યોગ્ય નહિ હોય તેનો સાહજિક રીતે અસ્વીકાર કરી શકશે.

સંતભગવંત સાહેબદાદાએ પણ કહ્યું છે કે, જો કોઈ આપણને ગધેડો કહે એટલે શું આપણે તેવા થઈ જઈશું ? એનો અર્થ કે શું હવે આપણા કાન મોટા થઈ જશે અને પૂંછડી ઊગી નીકળશે ? જો આપણે તેની સામે કોઈ પ્રતિક્રિયા આપીએ કે વિચલિત થઈએ તો એનો અર્થ એવો થાય કે, તેમણે આપણને જે શબ્દો કહ્યા તેનો આપણે સ્વીકાર કર્યો છે.

મારાં માતા-પિતાએ મને પ્રેમ શું છે ? તેનું સાચું દર્શન કરાવ્યું છે તેથી હવે જ્યાં પ્રેમ નથી હોતો તેને હું સારી રીતે સમજી શકું છું. જ્યારે કોઈ મારી સાથે ઊંચા સાદે વાત કરે છે અથવા મારી સાથે આદરપૂર્વક વર્તણૂક નથી કરતા ત્યારે મારા મનમાં એલામની ઘંટડી વાગી ઊઠે છે. હું જાણું છું કે, જેઓએ મારો ઉછેર કર્યો છે ને મારો ખરાબ સમય પણ જોયો છે અને ત્યારે પણ તેઓએ મને પ્રેમ જ આપ્યો છે ; તો તેથી કંઈ પણ ઓછું સ્વીકારું તે મારામાં રહેલા ભગવાનને પણ નહિ ગમે.

આ જ રીતે, ભગવાને અને ગુરુએ ઉચ્ચ કક્ષાના પ્રેમ માટેનો આદર્શ સ્થાપ્યો છે. કેટલાંક વર્ષો પહેલાં, મારી કિશોરાવસ્થામાં મને અને મારાં કેટલાક સત્સંગી મિત્રોને સદ્ગુરુ સંત પૂ. શાંતિદાદાને બીજા શહેરમાં લઈ જવાની

સેવા સોંપવામાં આવી. તે રાત્રે કલાકેકની મુસાફરી દરમિયાન આછા પ્રકાશવાળા રસ્તાઓ સમારકામના કારણે બંધ થઈ ગયા હતા, તેથી અમારે બીજા રસ્તા તરફ ફેરવવું પડ્યું અને એમાં અમે ભૂલાં પડી ગયાં. કલ્પના કરો કે, એક સદ્ગુરુ સંત અને તેઓની સાથે હાલમાં જ નવું ડ્રાઈવિંગ લાયસન્સ મળ્યું છે તેવી ત્રણ કિશોરીઓ. કોઈ પણ સમજી શકે કે, ઘરના લોકો ચિંતા અને ગભરાટમાં કેવા આતુરતાપૂર્વક રાહ જોઈ રહ્યા હશે અને કદાચ તેમના પ્રિય શાંતિદાદાને અમારી સાથે મોકલવા બદલ કેવો અફસોસ કરી રહ્યા હશે.

આખરે જ્યારે અમે અમારા મુકામે પહોંચ્યાં ત્યારે શાંતિદાદા અમારા બચાવમાં આવ્યા. તેઓએ મુસાફરી દરમિયાન રસ્તાના કુદરતી સૌંદર્યનું વર્ણન કર્યું અને અમારી સાથે વધુ સમય વિતાવવા મળ્યો તેની ખુશી વ્યક્ત કરી. અમારી આવી ભૂલથી કેટલાક શાણા વડીલો બેચેન થયા હશે, પણ શાંતિદાદાએ તો અમારી સાથે હરહંમેશની જેમ જ પ્રેમપૂર્વક વ્યવહાર કર્યો.

તેઓએ આવો વ્યવહાર કરવાની કંઈ જરૂર નહોતી. ભૂલા પડવા બદલ તેઓ અમને દોષ દઈ શક્યા હોત અને અમે બિનજવાબદાર કિશોરીઓ છીએ તેવું પણ તેઓ માની શક્યા હોત. પરંતુ, તેના બદલે શાંતિદાદાએ તો પોતાના સાહજિક સ્વભાવ મુજબ અમને સૌને દિવ્ય અને નિર્દોષ જ માન્યાં. તે સમયે પણ ભગવાન અમારાં દ્વારા કાર્ય કરી રહ્યા છે તેવા ભાવ અને જાગૃતતા સાથે તેઓએ અમારી પર અપાર પ્રેમ વરસાવ્યો.

બીજાઓને તુંકારે અથવા મોટા અવાજે બોલાવવા તે કંઈ પ્રેમ નથી. ભૂલો બદલ તેઓની આલોચના કરવી તે પણ પ્રેમ નથી. બીજા સાથે તેઓની સરખામણી કરવાની નથી કે તેઓ કંઈ અલગ હોય તેવી આશા રાખવાની નથી. હું આ જાણું છું કારણ કે, મારા ગુરુએ મને ખૂબ પ્રેમ આપ્યો છે.

મારા ગુરુનો પ્રેમ કેવો છે ? તેમને મન તો સર્વમાં રહેલા ગુણોનાં દર્શન કરવાં એ પ્રેમ છે. આત્માને શાંતિ પમાડે તેવી મધુર વાણીનો ઉપયોગ કરવો તે પ્રેમ છે. કોઈની ભૂલ થાય ત્યારે સહન કરવું અને ક્ષમા આપવી તે પ્રેમ છે. તેઓ જેવા છે તેવા તેમનો સ્વીકાર કરવો તે પ્રેમ છે.

આપણા ગુરુએ આપણા માટે જે આદર્શ પૂરો પાડ્યો છે તેનું આપણે અનુસરણ કરીએ. તેઓએ આપણને શુદ્ધ અને અપાર પ્રેમ આપવાની રીત શિખવાડી છે. પ્રેમ શું છે તેની આપણી પાસે સચોટ રૂપરેખા હોવાથી પ્રેમ શું નથી તે આપણે ઓળખી શકીશું.

ચાલો, આપણે આપણાં બાળકો અને સ્નેહીજનોને આ જ પવિત્ર ભેટ આપીએ : જ્યારે આપણે તેમને પ્રેમ કેવો હોય તેનો અનુભવ ઘરમાં કરાવીશું, ત્યારે તેઓ માટે ઘરની બહાર કુસંગથી બચવા માટેનું કવચ ઊભું થશે. ત્યાર પછી તેઓ માત્ર શુદ્ધ પ્રેમનો જ સ્વીકાર કરશે અને પરિણામે સમગ્ર વિશ્વમાં તેઓ પ્રેમ ફેલાવશે. ◆

(સહેલી શેઠના 'બ્રહ્મનિર્ઝર' -એપ્રિલ, ૨૦૨૫ના અંકમાં પ્રકાશિત મૂળ અંગ્રેજી લેખનો ભાવાનુવાદ)

॥ ગુરુની આજ્ઞા : શિષ્યની જીવનદોરી ॥

~ સાધુ હિંમત સ્વામી (અનુપમ મિશન, યુ.કે.)

ગુરુઆજ્ઞા મહિમા પર્વ આપણે સૌ ઊજવી રહ્યા છીએ ત્યારે સંતભગવંત સાહેબજીનું ગુરુભક્તિસભર જીવન સતત આપણી નજર સમક્ષ રાખીએ. બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરુદેવ યોગીબાપાના આશીર્વાદ અને તેમની આજ્ઞા પ્રમાણે સમગ્ર જીવન તેઓએ અકલ્પ્ય ગુરુભક્તિમાં જ વિતાવ્યું અને આજે પણ એ પ્રમાણે જીવીને સૌને ગુરુભક્તિ અદા કરવાનું શિક્ષણ આપી રહ્યા છે. ‘યોગી ગીતા’માં યોગીબાપાએ પણ ઉલ્લેખ કર્યો જ છે કે, ‘મેં ૪૦ વર્ષ વાસણ ઊટક્યાં છે અને શાસ્ત્રીજી મહારાજની આજ્ઞાનું પાલન કર્યું છે તેથી સુખિયો થઈ ગયો છું.’ યોગીબાપા આવા અદ્ભુત દાસભાવે-સેવકભાવે જીવ્યા, તેથી લોકોને તેમના માટેનાં પ્રેમ અને લાગણી કાયમ રહ્યાં. તેવી જ દાસત્વભક્તિ સંતભગવંત સાહેબજીએ પણ સદાય રાખી. તેઓ ડાઉન ટુ અર્થ જીવન જીવી રહ્યા છે તો કોઈ પણ ભાઈઓ-બહેનો-વડીલો અને અન્ય હિન્દુ ધર્મના મહાનુભાવો-સંતો સાથે સહજતાથી, સ્વાભાવિકતાથી તેઓ તેમના જેવા થઈ જાય છે. આવી સ્વાભાવિકતાનું દર્શન છેલ્લાં ૫૨ વર્ષથી તેઓ કરાવી રહ્યા છે અને તેના પાયામાં તેમણે તેમના ગુરુની દરેક આજ્ઞાનું અનુસંધાન રાખીને અદા કરેલી ગુરુભક્તિ છે.

સંતભગવંત સાહેબજીએ વર્ષોવર્ષ યુ.કે. આવીને જે આજ્ઞાઓ આપી છે તે ઘણી વખત અશક્ય લાગે, પણ દરેક વખતે તેમની સામર્થ્યનાં દર્શન થયાં છે. યુ.કે.માં ‘ૐ ક્રિમેટોરિયમ’ બાંધવાની પરવાનગી તેમના જ આશીર્વાદથી મળી તે વાત આપણને સૌને ખબર છે. આમ તો પ્રથમ વખત આપણી રજૂઆત રિજેક્ટ થઈ અને પછી સંતભગવંત સાહેબજીએ પૂ. સતીશભાઈ અને પૂ. ભાવિશાને તે અંગે અપીલ કરવા આજ્ઞા કરી. પૂ. ભાવિશાને આજ્ઞા કરી કે, ‘આપણી હિન્દુ સંસ્કૃતિમાં ૧૬ સંસ્કારો અને તેમાંય અંત્યેષ્ટિ સંસ્કારવિધિ માટેની યોગ્ય માહિતી એકત્ર કરી પછી અપીલ કરો.’ તેમની આ આજ્ઞાની સાથે તેમની મૂર્તિની અદ્ભુત સામર્થ્યનાં દર્શન થયાં અને પરવાનગી મળી. સાથે જ વિશેષ પરવાનગી મળી ‘ૐ ક્રિમેટોરિયમ’ માટે આપણા કેમ્પસની પાછળના ભાગમાં આવેલ રસ્તો વાપરવાની !

તેનો ઈતિહાસ એમ છે કે, અનુપમ મિશનના કેમ્પસની પાછળના ભાગમાં એક રસ્તો છે જે ખાસ વપરાતો નહોતો પણ અનુપમ મિશનને તે વાપરવાનો અધિકાર તો સરકારશ્રીએ આપ્યો હતો જ ! પરંતુ, જ્યારથી ‘ૐ ક્રિમેટોરિયમ’ બાંધવાની પરવાનગી મળી ત્યારથી તે રસ્તો જેની જમીન પર છે તે બહેન (મિરાંડા)એ આ રસ્તો વાપરવાનો વિરોધ કર્યો. તેમણે તો ત્યાં સુધી કહ્યું હતું કે, ‘હું જીવું છું ત્યાં સુધી આ રસ્તો ‘ૐ

ક્રિમેટોરિયમ’ માટે વાપરવા નહીં દઉં !’ પરંતુ, ત્યારે પણ સંતભગવંત સાહેબજી બોલ્યા હતા કે, ‘મિરાંડા આપણને રસ્તો આપશે !’ આ તેમનો તેમના પ્રભુ અને ગુરુ પ્રત્યેના વિશ્વાસનું પ્રતિબિંબ હતું ! અને બન્યું પણ એવું જ કે, સંતભગવંત સાહેબજીની પ્રાર્થના અને સામર્થ્યને પરિણામે જ અશક્ય શક્ય બન્યું. પૂ. સતીશભાઈએ પણ આમાં ખૂબ જ દાખડો કર્યો. થોડા જ સમય બાદ મિરાંડાએ તે રસ્તો વાપરવાની પરવાનગી રાજીખુશીથી આપી. તે પણ મૌખિક નહીં પરંતુ, કાયદાકીય લેખિત બાંહેધરી સાથે !

આ સમગ્ર પ્રક્રિયા દરમિયાન સંતો અને સેવકોએ સંતભગવંત સાહેબજીની આજ્ઞા અને કેવળ ભજનનો જ આશરો લીધો તો આજે પાછળનો આખો રસ્તો પણ તૈયાર થઈ રહ્યો છે. વળી, તેઓએ પૂ. સતીશભાઈને સૂચન કર્યું છે કે, આ વર્ષે શ્રી દાકોરજી મહારાજની પ્રતિષ્ઠાની દશાબ્દી ઉજવાય ત્યારે ઓગસ્ટમાં આપણે ‘ૐ ક્રિમેટોરિયમ’નું મકાન બહારથી તૈયાર કરીને સાધુ, સંતો અને અગ્રણીઓ પાસે લોકાર્પણ કરાવીને પછી આગળનું કામકાજ ચાલુ રાખીશું.

તેવી જ રીતે ગુરુવર્ય સાહેબદાદા સર્વ પ્રથમ વખત ઈંગ્લેન્ડ પધાર્યા તેને સન ૨૦૨૩માં ૫૦ વર્ષ પૂર્ણ થયાં અને તે જોબલ પિલ્ગ્રિમેજ (pilgrimage)ની સુવર્ણ જયંતીનો ઉત્સવ ખૂબ જ મોટે પાયે ઊજવવાનો નક્કી થયો. તે નિમિત્તે મોટા ભાગનાં સંતો-યુવાનો અને સમર્પિત દીકરીઓને ભારત અને અન્ય દેશોથી યુ.કે. બોલાવવાની ઈચ્છા ગુરુવર્ય સાહેબદાદાએ દર્શાવી આજ્ઞા પણ કરી. લૌકિક દૃષ્ટિએ જોતાં તે કામ ખૂબ અઘરું હતું, પરંતુ તેમની આજ્ઞા અને આશીર્વાદ હતાં તો સાચે જ ખૂબ મોટી સંખ્યામાં સૌને વિઝા મળી ગયાં અને સૌ પધારી શક્યાં. તે માટે લોર્ડ પોપટ, લોર્ડ ગઢિયા અને પૂ. સતીશભાઈનો આભાર છે.

આજે આ બધું જ ગુરુદેવની આજ્ઞાપાલનના ફળસ્વરૂપે જ થતું દેખાય છે. વચ્ચે સંઘર્ષ ખૂબ જ આવે છે, પણ અનુસંધાન ગુરુ તરફ રાખીએ છીએ તો સઘળું સરળતાથી ગોઠવાતું જાય છે. અનુસંધાનકે આપણા મનની વૃત્તિ તેમના તરફથી ખસી જાય છે ત્યારે ઘર્ષણો ઊભાં થાય છે. આવા અસંખ્ય પ્રસંગોમાં સાહેબદાદા જે આજ્ઞાઓ કરે છે ત્યારે કેવળ તેમના તરફ દૃષ્ટિ રાખી, જરાય આશંકા કર્યા વગર મંડી પડીએ છીએ તો તેમની સામર્થ્યનાં દર્શન થાય છે. તેથી હવે પ્રાર્થના એટલી જ છે કે, હે સાહેબદાદા ! આપની કોઈ પણ આજ્ઞા જરાય આશંકા કર્યા વગર પળાય અને તે જ કેવળ અમારી જીવનદોરી રૂપ બની રહે તેવી નિશ્ચયકેળવાય !

Blessed To Have Sahebada - Our Spiritual Guru !

~ Dinesh kumar Posaria and Shushma kumari Posaria (From Karachi, Pakistan, recent from Maryland USA)

Jay Shri Swaminarayan !

“Little by little, day by day, what is meant for you will find its way” This is what happened to us when we started our journey with the beloved Sahebada.

In 2004, we moved to Pennsylvania from New Jersey in search of a business and we bought a gas station in Whitehall, PA. As we are from Karachi, Pakistan where there were mandirs but no concept of Satsang, Sabha and Gurus. We met Sahebada when we came to Allentown, we went to Strawberry Acres for strawberry picking where we saw the mandir on the mountain and we headed towards it. We reached and with a very warmly welcomed by Bakiben (Sangitaben), Sunitaben, Rajabhai, Jayeshbhai, Arvindbhai, Barristerdada and DidiBa. Basically, we are from Karachi, Pakistan. Born and brought up in Karachi.

As a true Hindu, we belong to very religious family in Pakistan. Shushma came on a visit visa from Pakistan after we got married in Karachi and overstayed in the U.S. as in U.S didn't have a valid status. We decided to move to Canada and applied for Canadian business visa, and we moved to Canada in 2006.

We started going to temple and met Sahebada one day. He was just like a Father to us. After two years when we migrated to Toronto, Canada, we didn't even think of meeting the Anoopam Mission family again. But as we mentioned before, little by little, what is meant for you will find its way. When we were stable, and got our field jobs, bought a house after 6 months in Etobicoke, Toronto and called Jayeshbhai (Allentown). He asked us what the address is and when he heard our address, at once he said, “oh okay let me call you back”. After few minutes, we got a call from Jayeshbhai saying “oh its same street where Panna and

Akshay live” - 45 Silverstone Drive was Akshay bhai's address and 90 Silverstone Drive was ours.

Then after we started going to Sabha and became so close to all the Satsangis and again it was like a family to us. As we have 2 car garages and a long driveway in our house, mission team started making food for all the big occasions and celebrations and take it to the mandir where the program was done. Because that time there was no Anoopam mission mandir so far.

One day, Ashwindada came and named our garage “Yogi Prasad”. We were so blessed to have this opportunity. We were so glad to obey per Sahebada's Agna. We lived there for 14 years, we asked Sahebada “can we move back to US in 2013?” He replied, “you are needed more in here,” so we accepted his Agna and stayed in Canada. Till 2019, Sahebada use to visit us very often one day Sahebada came to Toronto in our place and said, “now you can start packing to move to US” and we were already waiting for his Agna so decided to move back. Both our children Khushboo and Parth went to Penn State, university in PA and we came to Virginia on a business visa and now we are settled down in Maryland with an ice cream store. Too many struggle and ups and downs we went through as it was covid time slowly and gradually with the grace of God and sahebada's Dhun Prarthna keeping him first in our life, followed his path with a spiritual growth, living A very happy and blessed life now. Our Maryland mandal is also very lovable and helpful. Sahebada is a father figure to us, and we are blessed to have him in our lives. We found such a spiritual Guru in our life. We love you SahebDada !

Jay Shri Swaminarayan.

યોગીજી મહારાજનું જીવન અને કાર્યો

~ યાદવ રશ્મિતા બટુકભાઈ (B.A.; SEM-04) યોગીજી મહારાજ મહાવિદ્યાલય, ધારી

બ્રહ્મસ્વરૂપ ગુરુદેવ યોગીજી મહારાજની શતાબ્દી પ્રસંગે સ્થપાયેલા યોગીજી મહારાજ મહાવિદ્યાલય, ધારી દ્વારા પ્રતિ વર્ષ અમેરિકા સ્થિત અક્ષરમુક્તો પૂ. પ્રેરણાબહેન અને પૂ. મીનેશભાઈ પટેલના સૌજન્યથી ‘યોગીજી મહારાજ જીવનદર્શન’ વિષય ઉપર વિદ્યાર્થીનીઓ નિબંધલેખન કરે છે. આ વર્ષે જે નિબંધને પસંદ કરવામાં આવ્યા છે તેમાંના બે નિબંધોમાંથી દ્વિતીય નિબંધ અત્રે યોગીજી મહારાજના પ્રાગટ્ય મંગલે પ્રકાશિત કરીએ છીએ. – તંત્રી

યોગીજી મહારાજ સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના સંત અને ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણના આધ્યાત્મિક અનુગામી હતા. તેમણે ૧૬ વર્ષની ઉંમરે ગૃહત્યાગ કરીને સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના સાધુ તરીકે દીક્ષા લીધી અને ‘સાધુ જ્ઞાનજીવનદાસજી’ નામ ધારણ કર્યું.

યોગીજી મહારાજનો જન્મ કાઠિયાવાડના અમરેલી જિલ્લાના ધારી નામના નાના શહેરમાં લુણાણ પરિવારમાં સંવત ૧૯૪૮ના વૈશાખ વદી બારશને દિવસે થયો હતો. તેમના પિતાનું નામ દેવચંદભાઈ તથા માતૃશ્રીનું નામ પુરીબાઈ હતું. તેમનું બાળપણનું નામ ‘ઝીણાભાઈ’ હતું. માતા-પિતા બ્લાવથી તેમને ‘ઝીણો’ કહીને જ બોલાવતા. યોગીજી મહારાજ બાળપણથી ભણવામાં ખૂબ હોશિયાર હતા. દરેક ધોરણમાં એમનો પહેલો નંબર જ આવે અને ઈનામો પણ ખૂબ મળતાં. વર્ગમાં સૌથી હોશિયાર હતા.

ધારીના મંદિરની સેવા ઝીણાભાઈના કાકા મોહનભાઈ કરતા. પણ મોહનકાકા હવે વૃદ્ધ થઈ ગયા હતા અને વારંવાર માંદા પડી જતા હતા આથી તેમને ચિંતા હતી કે હવે ઠાકોરજીની સેવા કોણ કરશે ? તેવામાં એમની નજર ઝીણા એટલે કે યોગીજી મહારાજ ઉપર પડી. તેમણે તેમને સેવા કરવા પૂછ્યું. એ સમયે તેઓ ખૂબ રાજ થઈ ગયા અને આનંદમાં આવી ગયા. તેમણે તેમના કાકાને કહ્યું, ‘તમે ચિંતા ના કરશો. હું ઠાકોરજીની સેવા કરીશ.’ એ દિવસથી તેઓ શ્રી ઠાકોરજીની સેવા કરવા લાગ્યા. ઠાકોરજીને નવડાવે, ચંદન અર્ચે, કુમકુમનો ચાંદલો કરે, અગરબત્તીનો ધૂપ કરે, શ્રી ઠાકોરજી પાસે દીપ પ્રગટાવે, આરતી કરે અને આમ તેઓ શ્રદ્ધાથી પૂજા કરતા. તેઓ સવાર-સાંજ મંદિરમાં જ રહેતા અને ઠાકોરજીની સેવા કરતા તથા સંતો પધારે ત્યારે ભક્તિભાવથી તેમની સેવા કરતા. તેમની સેવા જોઈને બધા એમની પર રાજ થઈ જતા અને તેમને આશીર્વાદ આપતા.

સદ્ગુરુ કૃષ્ણચરણદાસ સ્વામી અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના કૃપાપાત્ર શિષ્ય-માધવચરણદાસ સ્વામીના શિષ્ય હતા. તેમણે એમની ભક્તિ જોઈ. થાકી જાય તો પણ એ સેવા કરે એ જોયું. તેઓ તો તેમની સેવા અને ભક્તિ જોઈ ખૂબ પ્રસન્ન થઈ ગયા અને એક દિવસ તેમણે ઝીણાભાઈને

પૂછ્યું, ‘ઝીણા, સાધુ થઈશ ?’ તેમણે નિર્દોષતાથી જવાબ આપ્યો ‘હા સ્વામી ! સાધુ બનાવો તો સારું. મારી એ જ ઈચ્છા છે.’

સંવત ૧૯૬૫ના કારતક સુદ સાતમે તેમની ૧૬ વર્ષની ઉંમરે તેમણે ઘરનો ત્યાગ કર્યો અને મોટા ભાઈ સાથે જૂનાગઢ જવા નીકળ્યા. જૂનાગઢમાં સદ્ગુરુ કૃષ્ણચરણદાસ સ્વામીને મળ્યા. ૧૪ મેના દિવસે સ્વામીએ તેમને સ્વામિનારાયણના સાધુ તરીકે પાર્ષદી દીક્ષા આપી અને પછી તેઓ ‘ઝીણાભગત’ બન્યા. તેઓ એમના મંડળ સાથે સ્વામિનારાયણ ભગવાનની સેવા કરવા લાગ્યા.

યોગીજી મહારાજ તદ્દન નિઃસ્પૃહી હતા. નાના સાધુ હતા છતાં પણ કાંઈ ઈચ્છા નહોતી. આખો દિવસ કથા, કીર્તન, મુખપાઠ અને સેવામાં જ મગ્ન. તેમના મુખ્ય ગુરુ શાસ્ત્રીજી મહારાજ હતા. યોગીજી મહારાજ ઉંમરમાં નાના છતાં સેવામાં મહાન હતા.

સંવત ૧૯૬૭ના ચૈત્ર સુદ તેરસને દિવસે સવારે આચાર્યશ્રી શ્રીપતિપ્રસાદજી મહારાજે ઝીણાભગતને વડતાલમાં ખૂબ જ ધામધૂમથી ત્યાગીની દીક્ષા આપી અને ‘સાધુ જ્ઞાનજીવનદાસજી’ નામ પાડ્યું હતું. જૂનાગઢના સંતો-હરિભક્તો તેમને ‘યોગી’ કહીને જ બોલાવતા અને સદ્ગુરુ કૃષ્ણચરણદાસ સ્વામી તેમને ‘જ્ઞાનજી સ્વામી’ કહીને બોલાવતા.

શ્રી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના આધ્યાત્મિક વિકાસ માટે યોગીજી મહારાજે ઘણું કાર્ય કર્યું. રાત-દિવસ જોયા વગર ગામડે-ગામડે વિચરણ કર્યું-‘દીવો ત્યાં દાટણ નહીં અને દાટણ ત્યાં દીવો નહીં.’ જ્યાં જાય ત્યાં યોગીજી મહારાજનું સન્માન થતું. વર્તમાન ધરાવવા મુમુક્ષુઓની ભીડ થતી. ઉત્સવો અને સમૈયાઓની પરંપરા ચાલતી. સત્સંગ સમુદાય વધવા લાગ્યો. આથી યોગીજી મહારાજે ગામડે-ગામડે સત્સંગમંડળો સ્થાપ્યાં તથા તેમને પત્રવ્યવહાર દ્વારા માર્ગદર્શન મળી રહે તેવી વ્યવસ્થા શરૂ કરી. આ ઉપરાંત તેમણે અનેક પ્રસંશનીય કાર્યો કર્યા. બે વખત અખિલ ભારતદર્શન યાત્રા કાઢી. હરિભક્તોને તેઓ ટ્રેન દ્વારા યાત્રા કરાવતા. તીર્થો પાવન કર્યા અને કેટલાય મુમુક્ષુઓને સત્સંગમાં ખેંચ્યા. હરિભક્તોને આજ્ઞા કરીને, સરકારમાં ભલામણ કરીને છપૈયામાં ‘છપૈયા સ્વામિનારાયણ’ નામનું રેલવે સ્ટેશન શરૂ કરાવ્યું. યોગીજી મહારાજનું છપૈયામાં ભવ્ય સ્વાગત થયું હતું.

સ્વામીશ્રીનાં અદ્ભુત કાર્યોથી પ્રેરાઈને સૌ હરિભક્તોએ તેમની પાંસઠમી જન્મજયંતી સંવત ૨૦૧૨ના વૈશાખ વદ બારશના દિવસે સારંગપુરમાં ઊજવી. એક લાખ હરિભક્તોએ ભેગા થઈ યોગીજી મહારાજનાં યશોગાન ગાયાં.

શાસ્ત્રીજી મહારાજના સંકલ્પ પ્રમાણે સંવત ૨૦૧૮માં તેમણે મુંબઈમાં મોટું ‘અક્ષરભવન’ સ્થાપ્યું. મહેળાવમાં ગુરુ શાસ્ત્રીજી મહારાજના જન્મસ્થાન પર સુંદર મંદિર કરાવ્યું અને મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા કરી. એમના ગુરુ શાસ્ત્રીજી મહારાજની આરસની પ્રતિમા પણ ત્યાં પધરાવી.

સંવત ૨૦૨૧ની સાલ આવી અને શાસ્ત્રીજી મહારાજને પ્રગટ થયાને સો વર્ષ થતાં હતાં. યોગીજી મહારાજની ૭૪ વર્ષની વૃદ્ધ અવસ્થા અને અસ્વસ્થ નાજુક તબિયત હોવા છતાં તે ઉત્સવ માટે શિળાયાની કડકડતી ટાઢમાં બત્રીસ દિવસમાં ૮૨ ગામડાંઓમાં પધરામણીઓ કરીને લાખો રૂપિયાની સેવા ભેગી કરી. આટલાટલું કષ્ટ તેમણે પોતાના ગુરુ શાસ્ત્રીજી મહારાજની જન્મશતાબ્દી ઊજવવા માટે વેઠ્યું.

ત્યારબાદ પૃથ્વી પર સદ્વિધાની પ્રવૃત્તિ વધે એ હેતુથી તેમણે વલ્લભવિદ્યાનગરમાં છાત્રાલય અને ગોંડલમાં ગુરુકુળની સ્થાપના કરી. ગોંડલમાં પ્રાથમિક અને માધ્યમિક શાળા પણ શરૂ કરાવી.

શાસ્ત્રીજી મહારાજ સંસ્થાપિત ‘સ્વામિનારાયણ પ્રકાશ’ સામાયિકનો પ્રસાર કરી ઘેર-ઘેર હરિભક્તોને વાંચતાં કર્યાં. દરેક કેન્દ્રમાં નિયમિત રવિવારની સભા ભરાય ને સત્સંગ સંબંધી માર્ગદર્શન ને સમાચાર મળી રહે એ હેતુથી ‘સ્વામિનારાયણ સત્સંગપત્રિકા’ નામની અઠવાડિક પત્રિકા બહાર પાડી.

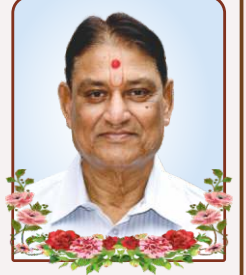
યોગીજી મહારાજની મહત્તા એ હતીકે જુદા જુદા દરેક ધર્મના આચાર્યો અને મહંતોને તેમને માટે આદર હતો. તેઓ યોગીજી મહારાજ પાસે આશીર્વાદ લેવા અને માર્ગદર્શન મેળવવા પધારતા. એમનું કહેવું હતું કે, ‘યોગીજી મહારાજ સૌના છે. યોગીજી મહારાજ કાંઈ સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના જ નહિ, પરંતુ સમગ્ર વિશ્વના છે.’

યોગીજી મહારાજે લાખો પરધર્મીઓને સ્વામિનારાયણ ભગવાનના આશ્રિત બનાવ્યા છે. ગમે તે ધર્મ કે પંથનો માણસ હોય તેમના સંપર્કમાં આવે એટલે નમી જ પડે, સત્સંગી બની જાય. તેમણે જૈન, શીખ, પારસી, મુસ્લિમ, આફ્રિકાના નેટિવો, યુરોપિયનો વગેરે પરધર્મીઓ ને પરભાષીઓને માર્ગદર્શન આપ્યું છે અને સત્સંગમાં ખેંચ્યા છે. યોગીજી મહારાજે નિઃસ્વાર્થભાવે ભગવાનની સેવા કરી અને સમગ્ર માનવજાતને સેવા અને ભક્તિનો ઉપદેશ આપ્યો. યોગીજી મહારાજનું સન્માન એટલે સમગ્ર માનવજાતના ઉદ્ધારક ! આ સૂચવે છે કે યોગીજી મહારાજનું વ્યક્તિત્વ કેટલું મહાન હતું ! માત્ર આપણા માટે જ નહિ, પરંતુ સમગ્ર વિશ્વ માટે યોગીજી મહારાજ પ્રેરણાદાયી સ્વરૂપ છે. ◆

શ્રદ્ધાંજલિ

પૂ. દશરથભાઈ રાણા : મોગરીમાં નિવાસ

કરતા અનુપમ સ્વજન દશરથભાઈ રાણા અચાનક આવી પડેલી ટૂંકા સમયની બીમારીને અંતે ૧૯ એપ્રિલ ૨૦૨૧ના રોજ અક્ષરધામ સિધાવ્યા. કચ્છમાં ભૂકંપ બાદ કચ્છથી સ્થળાંતર થઈ મોગરીમાં રહેવા

આવ્યા અને સંતોનો યોગ હતો તેથી અનુપમ મિશનની સેવાકીય તથા સત્સંગની પ્રવૃત્તિમાં સક્રિય થયા. વર્ષો સુધી શ્રી યોગી આરોગ્યકેન્દ્રનું સફળ સંચાલન કરીને સંતોને હાથ અપાવે તેવી જવાબદારી નિભાવી ભક્તિ અદા કરી. તેઓનાં ધર્મપત્ની મીનાબહેન, પુત્ર વિકીભાઈ (યુ.એસ.એ.) અને દીકરી પલકબહેન (કેનેડા) પણ સત્સંગમાં ઓતપ્રોત થયાં. સંતભગવંત સાહેબજી અને સદ્ગુરુ સંતોમાં અપાર વિશ્વાસ સેવનાર પરિવારનાં સૌને પ્રભુના કર્તાપણાની દૃઢ નિષ્ઠા, તેથી દશરથભાઈના નિધનથી આવી પડેલ દુઃખના સમયમાં પણ સમતાથી રહી શક્યાં. ભક્તિના પાઠને જીવનમાં ઉતારનાર આવા ભક્તો આદર્શ છે. ગુરુહરિની પ્રસન્નતાનાં પાત્રો સમા દશરથભાઈ રાણા અને પરિવારજનોની ભક્તિને વંદન ! દશરથભાઈ રાણાની સ્થૂળ વિદાય પ્રસંગે તેઓનો આત્મા સુગતિ પામી નવા જન્મે પ્રભુના જોગમાં રહી આત્માની પ્રગતિ સાધે તેવી પ્રાર્થના ! ◆

પૂ. અંબાલાલભાઈ પટેલ : અમદાવાદ

મંડળના જૂના સત્સંગી અને નિષ્ઠાવાન અક્ષરમુક્ત પૂ. અંબાલાલભાઈ પટેલ ૨ મે ૨૦૨૧ના રોજ અક્ષરધામ સિધાવ્યા. તેઓને સંતભગવંત સાહેબજીનો યોગ થયો અને સત્સંગમાં ઓતપ્રોત થયા. સમગ્ર પરિવારને સત્સંગમાં જોડ્યો. સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. અશ્વિનદાદા સાથે જીવની પ્રીતિ કરી અને સાધુ પૂ. રજનીદાસજી, પૂ. ગૌતમદાસજી જેવા દિવ્ય સંતો સાથે સતત સમાગમમાં રહી આત્માનું કલ્યાણ કરી લીધું. તેઓના દીકરા બિરેનભાઈને પણ સત્સંગની સેવા અને સંતો સાથેના સંબંધનો સંસ્કારવારસો આપ્યો. સદા નિયમિત રીતે સત્સંગ, સેવા અને સત્સંગસભામાં પ્રવૃત્ત રહીને ભક્તિનો આદર્શ પૂરો પાડનાર પૂ. અંબાલાલભાઈને વિદાયવેળાએ વંદન ! ◆

દાદેબજીની પધરામણીની ઘડીઓ રબિયામણી

૧ એપ્રિલ, મંગળવાર... બ્રહ્મજ્યોતિ પર નિજ મંદિરજમાં સંધ્યા આરતીનાં દર્શન કરી, ધૂન-પ્રાર્થના કરી. ‘અક્ષરમહોલ’માં રાત્રિસભામાં અ.નિ. સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. વિઠ્ઠલભાઈ (વી. એસ.)ના ૮૮મા પ્રાગટ્યદિન અને ૧૦મી પુણ્યતિથિ પ્રસંગે તેઓના જીવન-માહાત્મ્યની અદ્ભુત વાતો કરી ઉપસ્થિત સૌને આશીર્વાદ પાઠવ્યા.

૨-૩ એપ્રિલ, બુધ-ગુરુવાર... ‘અક્ષરમહોલ’માં સંધ્યા આરતી દર્શન કરી, ધૂન-પ્રાર્થના કરી તથા રાત્રિસભામાં પધારી આશીર્વાદ પાઠવ્યા.

૪ એપ્રિલ, શુક્રવાર... મંદિરજમાં સાંજે શ્રી ઠાકોરજનાં દર્શન કરી, ધૂન-પ્રાર્થના કરી. ‘ઉપાસના’માં હરિધામ-સોખડાથી પધારેલ પ.પૂ. પ્રેમસ્વરૂપ સ્વામીજી ને સંતોનાં સ્વાગત કરી ગોષ્ઠિનો લાભ આપ્યો.

૫ એપ્રિલ, શનિવાર... ડેન્ટલ ટ્રીટમેન્ટ માટે આણંદમાં ડૉ. સચીબહેન-ડૉ. અરુણભાઈ બત્રાના ‘સુદંત ક્લિનિક’માં પધાર્યા. રાજભોગ આરતી બાદ ‘અક્ષરમહોલ’માં યોજેલ સભામાં પધારી આશીર્વાદ પાઠવ્યા. સાંજે અમદાવાદમાં શ્રીમતી આનંદીબહેન (ગવર્નરશ્રી, ઉત્તર ભારત)નાં દીકરી અનારબહેન-જયેશભાઈ પટેલના ઘરે પધારી ગોષ્ઠિનો લાભ આપ્યો. એન.જી.ઓ.ની મુલાકાત લઈ સ્થાનિક કર્મચારીઓને આશીર્વાદ આપ્યા.

૬ એપ્રિલ, રવિવાર... અનારબહેન-જયેશભાઈ પટેલના ઘરે શ્રી રામનવમી અને શ્રી હરિજયંતી નિમિત્તે ધૂન-પ્રાર્થના કરી. શ્રીમતી આનંદીબહેન સાથે તેઓના વતનના ગામ ખરોડ મુકામે જિણોંદ્રાર થયેલા શ્રી રામ મંદિરમાં યોજેલ પ્રાણપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવમાં પધારી આશીર્વાદ પાઠવ્યા. યજ્ઞમાં બિરાજમાન સર્વે યજમાનોને આશીર્વાદ આપ્યા. ત્યારબાદ મૂર્તિઓની પુનઃ પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરી, પ્રતિષ્ઠા આરતી અર્પણ કરી, સર્વે દેવ-દેવીઓનાં દર્શન કર્યા. શ્રીમતી આનંદીબહેન સાથે સૌની વિદાય લઈ ગાંધીનગરમાં જયેશભાઈ જોશી-અંકિતાબહેનના ઘરે પધાર્યા, ત્યાં મંડળના સૌ ભક્તોએ સ્વાગત કર્યા. સભામાં આશીર્વાદ આપી પરત બ્રહ્મજ્યોતિ પધાર્યા. શ્રી હરિજયંતી નિમિત્તે મંદિરજના પ્રાંગણમાં યોજેલ સભામાં કીર્તનભક્તિનો આનંદ માણી, સૌએ ભેગાં મળી પ્રભુપ્રાગટ્યની આરતી અર્પણ કરી. ત્યારબાદ ઉપસ્થિત સૌ સંતો-ભક્તોને આશીર્વાદ આપ્યા.

૭ એપ્રિલ, સોમવાર... મંદિરજમાં આરતી દર્શન કરી, ધૂન-પ્રાર્થના કર્યા. બ્રહ્મસ્વરૂપ પ.પૂ. કાકાજી મહારાજ સ્મૃતિદિને મંદિરજના પ્રાંગણમાં સાંજે યોજેલ કીર્તન આરાધનામાં પધારી કીર્તનભક્તિનો આનંદ માણ્યો. શ્રી કૃષ્ણ હોસ્પિટલ, કરમસદના ડૉ. ભાલેન્દુભાઈ વૈષ્ણવ તેમના દીકરા ડૉ. ઋતમનો એમ.બી.બી.એસ.નો અભ્યાસ પૂર્ણ થતાં પરિવાર સાથે દર્શને પધાર્યા, તેઓ સૌને આશીર્વાદ આપ્યા. લૉસ એન્જલસ-અમેરિકા પરત પધારતાં જિતુભાઈ-મનીષાબહેનને આશીર્વાદ આપ્યા.

૮ એપ્રિલ, મંગળવાર... દર્શનાર્થે પધારેલ સોખડા ગામના સરપંચશ્રી રાજુભાઈને આશીર્વાદ પાઠવ્યા. ‘અક્ષરમહોલ’માં સંધ્યા આરતીનાં દર્શન કર્યા. નિજ મંદિરજમાં દર્શન સાથે ધૂન-પ્રાર્થના કરી. ‘અક્ષરમહોલ’માં રાત્રિસભામાં પધારી આશીર્વાદ આપ્યા.

૯ એપ્રિલ, બુધવાર... સાંજે પ્રોસ્ટેટની સર્જરી માટે અમદાવાદ જતાં પહેલાં નિજ મંદિરજમાં પધારી શ્રી ઠાકોરજનાં દર્શન-પ્રાર્થના કર્યા. ‘અક્ષરમહોલ’માં દર્શનાર્થે પધારેલ સૌ સંતો-ભક્તોને દર્શન-આશીર્વાદનું સુખ આપીને, ધૂન-પ્રાર્થના કરીને અમદાવાદ તરફ પ્રયાણ કર્યું. અમદાવાદ ‘ઉપાસના ધામ’ મંદિરે પધારી શ્રી ઠાકોરજ મહારાજનાં દર્શન કરી ભક્તોને દર્શન આપ્યાં. રાત્રે સારવાર માટે સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. અશ્વિનદાદા અને ડૉ. પાર્થિવભાઈની ઉપસ્થિતિમાં ડૉ. જનકભાઈ દેસાઈની ‘સામવેદ હોસ્પિટલ’માં દાખલ થયા.

૧૦ એપ્રિલ, ગુરુવાર... સવારે ધૂન-પ્રાર્થના કરી ડૉ. જનકભાઈ, ડૉ. ભરતભાઈ દવે, ડૉ. પાર્થિવભાઈ, ડૉ. જયેશભાઈ આદિની ઉપસ્થિતિમાં સર્જરીની પ્રોસેસ થઈ. સર્જરી બાદ ડોક્ટરોની સૂચના મુજબ બપોરે સ્વાસ્થ્યલાભ માટે સારવાર પ્રાપ્ત કરી. સાંજે શ્રી ગુણાતીત જ્યોતનાં મહંતશ્રી લાડીલાં પ.પૂ. હંસાદીદી-સંત બહેનો સાથે આશીર્વાદ આપવા હોસ્પિટલ પધાર્યા.

૧૧થી ૧૩ એપ્રિલ, શુક્રથી રવિવાર... સ્વાસ્થ્યલાભ માટે હોસ્પિટલમાં ડોક્ટરની સૂચના મુજબ સારવાર પ્રાપ્ત કરી. સૌ સેવક સંતો અને હોસ્પિટલનાં હેડ નર્સ પૂ. ઈલાબહેન, પૂ. કંચનબહેન (ગુણાતીત જ્યોત), સ્થાનિક ડોક્ટર્સ અને સમગ્ર સ્ટાફ ખૂબ સુંદર સેવાઓ અર્પણ કરી

માથાસૂરિયા મંદિરનો આઠમો પાટોત્સવ

વર્ષ ૨૦૧૭ની શ્રી હરિજયંતીના મહામંગલકારી દિને ભવ્ય ઉત્સવ સાથે માથાસૂરિયા ગામે મંદિરજીમાં સંતભગવંત સાહેબજી અને સદ્ગુરુ સંતોએ મૂર્તિઓની પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કરી, તે મૂર્તિઓનો ૮મો પાટોત્સવ સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. અરુણદાદા અને સંતોની દિવ્ય સન્નિધિમાં ૧૫ એપ્રિલના રોજ ભક્તિભાવે ઉજવાયો. આ પ્રસંગે બ્રહ્મજ્યોતિ, મોગરીથી સાધુ પૂ. પંકજદાસજી અને માણાવદરથી સાધુ પૂ. અશોકદાસજીએ પધારી દિવ્ય પાટોત્સવ પૂજા કરાવી, જેમાં સ્થાનિક ભક્તોએ યજમાનપદે બિરાજી પાટોત્સવ પૂજનવિધિમાં સંમિલિત થઈ સુંદર લાભ લીધો અને ભેગા મળીને ખૂબ સેવાઓ કરી આનંદ માણ્યો સાધુ પૂ. પંકજદાસજીએ કથાવાર્તા અને સમાગમનું સુંદર સુખ આપ્યું. સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. અરુણદાદાએ આશીર્વાદ પ્રદાન કરી સૌની સેવાને બિરદાવી. ત્યારબાદ સંતોએ સાત દિવસના સૌરાષ્ટ્ર પ્રદેશના વિચરણમાં પધારી ભક્તોને સત્સંગનું અલૌકિક સુખ પ્રદાન કર્યું.

અમદાવાદમાં સંતભગવંત સાહેબજી પ્રાગટ્ય ઉત્સવ

અનુપમ મિશન, અમદાવાદ સત્સંગપ્રદેશ દ્વારા સંતભગવંત સાહેબજીના ૮૬મા પ્રાગટ્યોત્સવની ભવ્ય ઉજવણી ૨૦ એપ્રિલ ૨૦૨૫, રવિવારના રોજ સાંજે ચંચળ પાર્ટી પ્લોટ-વાસણા ખાતે કરવામાં આવી. સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. અશ્વિનદાદા તથા બ્રહ્મજ્યોતિથી પધારેલા સંતો ઉપરાંત વિવિધ મંડળોમાંથી પધારેલા ભક્તો અને મહાનુભાવોનાં દિવ્ય સાંનિધ્યે ભવ્ય સત્સંગસભા અને સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું. આ પ્રસંગે અક્ષરમુક્ત પંકજભાઈ

પટેલ (ચંચળ પાર્ટી પ્લોટ), શ્રી શૈલેશભાઈ પરમાર (ગુજરાત વિધાનસભાના ડેપ્યુટી લીડર, ધારાસભ્યશ્રી, દાણીલીમડા-અમદાવાદ) અને શ્રી બળદેવભાઈ લુણી (ગુજરાત પ્રદેશ કોંગ્રેસના મહામંત્રીશ્રી), શ્રી બિમલભાઈ શાહ (પૂર્વ મિનિસ્ટરશ્રી), અનુપમ મિશનના અગ્રણીઓ નરસીદાદા, શંકરકાકા (વડોદરા), ડૉ. પાર્થિવભાઈ મહેતા આદિ મહાનુભાવો પણ ઉપસ્થિત રહ્યા.

સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમમાં બાળમંડળ અને યુવક મંડળે બોધપ્રધાન નાટક અને યુવતી મંડળ દ્વારા ભાવનૃત્ય રજૂ થયાં. બાળમંડળે નાટકમાં ‘બાળસભા દ્વારા જીવનઘડતર’ અને યુવક મંડળે ‘ગુરુઆજ્ઞાનું પાલન એ જ સાચું ગુરુદર્શન’ અને ‘સંયમ સહિતનું સોશિયલ મીડિયા’ની ખૂબ મનોરંજક અને હૃદયસ્પર્શી રજૂઆત કરી.

પંકજભાઈ પટેલે ખૂબ મહિમાથી તેમના ચંચળ પાર્ટી પ્લોટ ખાતે સઘળાં આયોજન કરવામાં ખૂબ ઉત્સાહપૂર્વક રસ લીધો, તેઓનું વિશેષ

સન્માન કરવામાં આવ્યું. ત્યારબાદ પૂ. અશ્વિનદાદાએ સંતભગવંત સાહેબદાદાના અપરંપાર મહિમાનું દર્શન કરાવી સૌને આશીર્વાદ આપ્યા. અમદાવાદના સ્થાનિક ભક્તો તથા સાઈંબા, દહેગામ, વલ્લભવિધાનગર, વડોદરા, વેમાર અને સુરતથી લગભગ ૭૦૦થી વધુ ભક્તો પધાર્યા અને સત્સંગસભા, સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ અને મહાપ્રસાદનો લાભ લીધો.

ઉપાસના ધામ, અમદાવાદ મંદિરે સંતભગવંત સાહેબજીના ૮૬મા પ્રાગટ્ય ઉત્સવ પ્રસંગે યુવાનો-યુવતીઓ દ્વારા સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ રૂપી ભક્તિ અર્પણ

ઉપાસના ધામ, ખારઘર મંદિરની મૂર્તિઓનો ૧૮મો પાટોત્સવ

સંતભગવંત સાહેબજીની પ્રેરણા અને આશીર્વાદથી નિર્મિત નવી મુંબઈ-ખારઘરના ઉપાસના ધામ સ્થિત શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ મંદિરની મૂર્તિઓના ૧૮મા પાટોત્સવ નિમિત્તે ૨૬ એપ્રિલ ૨૦૨૫ના રોજ સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. અશ્વિનદાદા સંતો સાથે મુંબઈ પધાર્યા અને ત્રણ દિવસ મુંબઈમાં વિચરણ કરીને તથા મંદિરે સભાઓમાં અદ્ભુત સત્સંગલાભ પ્રદાન કર્યો. ૨૯ એપ્રિલના રોજ સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. મનોજદાસજી તથા સંતો પણ સંતભગવંત સાહેબજીની આજ્ઞાથી આ ઉત્સવમાં સહભાગી બની સૌને દર્શન-સમાગમનો લાભ આપવા પધાર્યા. સૌ ભક્તોએ ઉત્સાહથી સંતોનાં ભવ્ય સ્વાગત કર્યા. સાંજે સ્વાગતસભામાં મોટી સંખ્યામાં ભક્તો પધાર્યા અને દીકરા-દીકરીઓએ સ્વાગત ભજન પર નૃત્યભક્તિ અર્પણ કરી. તેમજ મુંબઈ પ્રદેશનાં ભાઈઓ-બહેનોએ પ્રાર્થના રૂપી ભાવ ધર્યા. સદ્ગુરુ સંતોએ આશીર્વાદ વરસાવી સૌને ધન્ય કર્યા.

૩૦ એપ્રિલ ૨૦૨૫ના રોજ સવારે 'શ્રી ગુરુ આજ્ઞા મહિમા પર્વ'ની ઉજવણી ઉપક્રમે મુંબઈ મંડળના અક્ષરમુક્તો-બ્રિજભાઈ, ઘૈર્ય તેજસભાઈ પટેલ, ડૉ. પદ્મવીબહેન ભિરુડ તથા જ્યોત્સનાબહેન દેસાઈએ ગુરુ આજ્ઞા પાળવાથી જીવનમાં આવેલ હકારાત્મક પરિવર્તનની હૃદયસ્પર્શી વાતો કરી. ત્યારબાદ પૂ. મનોજદાસજીએ અદ્ભુત આશીર્વાદ વરસાવ્યા અને સંધ્યા આરતીમાં નિત્ય ગવાતા ગોડી પદ- 'સંત સમાગમ કીજે'ની સમજણ આપી. સંધ્યા આરતી બાદ સ્થાનિક અક્ષરમુક્ત બેચરભાઈ દ્વારા આયોજિત કીર્તનવંદનાનો સૌએ આનંદ માણ્યો. વિખ્યાત કલાકાર રેખાબહેન વાળા દ્વારા આ ભક્તિ અર્પણ કરાઈ. તેમની સાથે અનુપમ ભક્તો અમિતભાઈ ઠક્કર, દીપ્તિબહેન દેસાઈ અને ધુતિબહેન તથા જયેશભાઈ ગાંધી અને પ્રીતિબહેન ગાંધી દ્વારા પણ ભજન-ભક્તિનું રસપાન કરાવાયું.

૧ મે ૨૦૨૫ના રોજ મંદિરજીના ગર્ભગૃહમાં બિરાજમાન શ્રી મુક્ત-અક્ષર-પુરુષોત્તમ મહારાજ સહિત સૌ સ્વરૂપોના ૧૮મા પાટોત્સવની વિધિ ખૂબ જ ભવ્ય અને હૃદયસ્થ સદ્ગુરુ સંત પૂ. શાંતિદાદાની સ્મૃતિ સાથે શાસ્ત્રોક્તવિધિ તથા શ્લોકનાં ગાન દ્વારા સંતો દ્વારા કરવામાં આવી. ગર્ભગૃહમાં સદ્ગુરુ સંતો, વડીલ સંતો દ્વારા પૂજન-અર્ચન કરવામાં આવ્યાં. પાટોત્સવ વિધિમાં આમંત્રિત અક્ષરમુક્તો તથા મુંબઈ પ્રદેશના અક્ષરમુક્તો સહિત ૨૮ ભક્તોએ યજમાનપદે બિરાજી ધન્યતા પ્રાપ્ત કરી.

સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. મનોજદાસજીએ આશીર્વાદ આપતાં ગુરુહરિ સાહેબજી મહારાજે આપેલ ૬ આજ્ઞાને જીવનમાં અમલમાં મૂકવાની વાત

દેકનો લોજનાં દૃષ્ટાંત આપીને કરી. ત્યારબાદ સદ્ગુરુ સંતો-ભક્તોએ શ્રી ઠાકોરજીને પાટોત્સવ આરતી અર્પણ કરી અને શ્રી ઠાકોરજી અને સ્વરૂપોને ૮૬ જેટલાં વ્યંજનોનો અન્નકૂટ અર્પણ કર્યો. આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત મહાનુભાવોનાં સત્કાર-સ્વાગત કરાયાં. સભામાં પૂ. અશ્વિનદાદાએ આશિષવર્ષા કરી સૌને મહિમામાં રહી ગુરુઆજ્ઞા પ્રમાણે જીવન જીવવાની સમજ આપી. ઈસ્કોન મંદિર, ખારઘરના સ્થાપક, ટ્રસ્ટી અને પ્રમુખ પૂ. સૂરદાસ પ્રભુજી આ પ્રસંગે પધાર્યા અને આશીર્વાદ પ્રદાન કર્યા.

સાંજે અનુપમ સૂરવૃંદના સંતો-ભક્તોએ પાટોત્સવ નિમિત્તે કીર્તનગાન કરી ભક્તિ અર્પણ કરી ભક્તોને બ્રહ્માનંદ કરાવ્યો. સંતોનાં સાંનિધ્યે અને માર્ગદર્શને સ્થાનિક ભક્તોએ અદ્ભુત સેવાઓ કરી, સંતોના સમાગમનો લાભ પામી સૌ ધન્ય થયાં. ◆

યોગી વિદ્યાપીઠનાં ગૌરવ

સંતભગવંત સાહેબજીની કૃપાશિષ અને પ્રેરણાથી સંસ્કારસંપન્ન શિક્ષણ અને કેળવણી આપતી યોગી વિદ્યાપીઠની વિવિધ શૈક્ષણિક સંસ્થાઓનાં ધોરણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨ની બોર્ડની પરીક્ષાઓમાં ઝળહળતાં પરિણામ આવ્યાં છે.

*** જ્ઞાનયજ્ઞ વિદ્યાલય-મોગરી :** ધોરણ-૧૦ની બોર્ડની પરીક્ષાનું ૯૮.૩૦% પરિણામ આવ્યું છે, જેમાં ૧૫ વિદ્યાર્થીઓ A1 ગ્રેડ, ૩૨ વિદ્યાર્થીઓ A2 ગ્રેડ તથા ૩૩ વિદ્યાર્થીઓ B1 ગ્રેડ સાથે ઉત્તીર્ણ થયા છે. ધોરણ-૧૨ સામાન્ય પ્રવાલની બોર્ડની પરીક્ષાનું ૧૦૦% પરિણામ આવ્યું છે, જેમાં ૧ વિદ્યાર્થીઓએ A1 ગ્રેડ તથા ૯ વિદ્યાર્થીઓએ A2 ગ્રેડ મેળવી આણંદ જિલ્લામાં આગવું સ્થાન હાંસલ કર્યું છે.

*** શારદા મંદિર-નડિયાદ :** ધોરણ-૧૦ની બોર્ડની પરીક્ષાનું ૯૬.૮૩% પરિણામ આવ્યું છે, જેમાં શાળાના ૪૨ વિદ્યાર્થીઓએ A1 ગ્રેડ અને ૫૪ વિદ્યાર્થીઓએ A2 ગ્રેડ હાંસલ કરી સુંદર સિદ્ધિ મેળવી છે. ધોરણ-૧૨ વિજ્ઞાન પ્રવાલની બોર્ડની પરીક્ષાનું ૯૬.૮૮% અને સામાન્ય પ્રવાલની બોર્ડની પરીક્ષાનું ૯૮.૪૧% પરિણામ આવ્યું છે.

*** નીલકંઠવર્ણી વિદ્યાલય :** કચ્છ-શિણાય ખાતે અનુપમ મિશન સંચાલિત નીલકંઠવર્ણી વિદ્યાલયના ધોરણ-૧૦ની બોર્ડની પરીક્ષાનું ૧૦૦% પરિણામ આવ્યું છે.

*** ધારી :** શ્રીમતી વી. પી. જી. ગર્લ્સ હાઈસ્કૂલનું ધોરણ-૧૦ની બોર્ડની પરીક્ષાનું ૭૨.૭૬% પરિણામ આવ્યું છે.

સંતભગવંત સાહેબજીએ સૌ વિદ્યાર્થીઓ અને સારસ્વતગણને અંતરની શુભેચ્છાઓ પાઠવી પ્રસન્નતાપૂર્ણ આશીર્વાદ પ્રદાન કર્યા છે. ◆

ઉપાસના ધામ, અમદાવાદ ખાતે યોજિત સંતભગવંત સાહેબજીના ૮૬મા પ્રાગટ્યપર્વની ઉજવણીમાં મંચસ્થ સદ્ગુરુ સાધુ પૂ. અશ્વિનદાદા અને મહાનુભાવો

મુંબઈ-ખારધર મંદિરમાં મૂર્તિઓની પાટોત્સવ પૂજન વિધિ કરતા સંતો

પાટોત્સવ આરતી અર્પણ કરતા સંતો અને યજમાન અક્ષરમુક્તો

ઈસ્કોન મંદિર, ખારધરના પ્રમુખ પૂ. સૂરદાસ પ્રભુજીનાં સન્માન અને આશીર્વાદ

પાટોત્સવ સભામાં સદ્ગુરુ સંતો દ્વારા આશિષવર્ષા

મુંબઈ-ખારધર મંદિરના પાટોત્સવ પ્રસંગે પધારેલ સંતોનાં તપોભૂમિ બ્રહ્મજ્યોતિમાં સ્વાગત

સાહેબજીનાં દર્શનાર્થે પધારેલ અગ્રણી ઉદ્યોગપતિ, સમાજસેવક શ્રી પ્રવીણભાઈ કોટક

Invitation

Swaminarayan Mandir
Dashabdi Mahotsav

Guru Aagna Mahima Parva

Sarvopari Upasana Sopan

13 - 17 August 2025

 **Anoopam
Mission**
THE LEA, WESTERN AVENUE,
DENHAM, UXBRIDGE UB9 4NA

Anoopam Mission

is delighted to welcome you to the grand celebrations of the auspicious Mandir Dashabdi Mahotsav! We look forward to celebrating 10 years of the Mandirji and Shri Thakorji's divine presence, under the sacred umbrella of 'Guru Aagna Mahima Parva' and 'Sarvopari Upasana Sopan' in the divine presence of

Guruhari Sant Bhagwant Sahebji

It would be our utmost privilege and pleasure to have you with us, as we enjoy and celebrate the manifest grace of Guruhari Sahebji in our lives.

PROGRAMME OF EVENTS

AUGUST 2025 Wed 13

5.00 pm - 6.30 pm
8.00 pm

Dashabdi Mahotsav Opening Ceremony
Dashabdi Mahotsav Cultural Programme

Thurs 14

10.00 am - 12.30 pm
5.00 pm - 6.30 pm
8.00 pm - 9.30 pm

Sarvopari Upasana Sabha
Param Pujya Ashvindada Jivan Mahatmya Darshan
Param Pujya Shantidada Jivan Mahatmya Darshan

Fri 15

9.30 am - 12.30 pm
5.00 pm - 6.30 pm
8.00 pm - 10.00 pm

Mandirji Dashabdi Mahotsav Mahayagna
India Independence Day Celebrations & Flag Raising
Kirtan Sandhya

Sat 16

9.00 am - 10.30 am
11.00 am - 12.30 pm
5.00 pm - 6.30 pm
8.00 pm - 10.00 pm

Shri Thakorji 10th Patotsav Ceremony
Dashabdi Patotsav Sabha
Guru Aagna Mahima Sabha
Kirtans and Garba

Sun 17

10.00 am - 12.30 pm

Pujya Himat Swami Pragatyadin Celebrations
& Closing Ceremony

Mahaprashad will be served throughout these events
and we look forward to welcoming you!

Jai Shri Swaminarayan!

Regd. News Paper / Air Mail / Book Post

To,

Brahmanirzar Monthly R.N.I. New Delhi No.: 69476/86 * Po. Regd. No. AND/303/2024-26

* Date of Publication: 14th of each Month

* Date of Posting: 15th of each Month * Posted at: Vallabh Vidyanagar Post Office

"Brahmanirzar" Monthly Postal Reg. No. RO - VDR/AND - 303 * Date of Dispatch: 15-5-2025 * Office of Origin: Vallabh vidyanagar

Founder Editor: Shantibhai F. Patel * Editor: Sandipbhai R. Shah

Published by: Dilipbhai V. Desai on behalf of Anoopam Mission. * Published at: Mogri 388 345, Gujarat

Printed by: Pradip S. Giri * Printed at: Prizam Printers and Publishers Ltd., Amdavad 380 008

If Undelivered Please return to :

Anoopam Mission, Brahmajyoti, Yogiji Marg, Mogri-388 345, Dist. Anand,

Gujarat, India * Phone : (02692) 230483, 230544

email : amindia@anoopam.org * website: www.anoopam.org